Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (osmého senátu)

26. května 2016*

„Státní podpora — Ropný výzkum — Implicitní a neomezená státní záruka poskytnutá Institut français du pétrole (IFP) udělením postavení veřejnoprávní instituce průmyslové a obchodní povahy (EPIC) — Výhoda — Domněnka výhody“

Ve spojených věcech T-479/11 a T-157/12,

Francouzská republika, původně zastoupená E. Belliard, G. de Berguesem, B. Beaupère-Manokha a J. Gstalterem, dále E. Belliard a G. de Berguesem, J. Gstalterem a S. Menezem, dále G. de Berguesem, S. Menezem, D. Colasem a J. Bousin, a konečně G. de Berguesem, D. Colasem a J. Bousin, jako zmocněnci,

žalobkyně ve věci T-479/11,

IFP Énergies nouvelles, se sídlem v Rueil-Malmaison (Francie), původně zastoupená É. Morganem de Rivery a A. Noël-Baron, dále É. Morganem de Rivery a E. Lagathu, advokáty,

žalobkyně ve věci T-157/12,

proti

Evropské komisi, zastoupené B. Stromskym, D. Grespanem a K. Talabér-Ritzem, jako zmocněnci,

žalované,

jejímž předmětem je žaloba založená na článku 263 SFEU a směřující ke zrušení rozhodnutí Komise 2012/26/EU, ze dne 29. června 2011, o státní podpoře C 35/08 (ex NN 11/2008) kterou Francie poskytla veřejné instituci „Institut Français du Pétrole“ (Úř. věst. 2012, L 14, s. 1),

TRIBUNÁL (osmý senát),

ve složení D. Gratsias, předseda, M. Kančeva a C. Wetter (zpravodaj), soudci,

vedoucí soudní kanceláře: L. Grzegorczyk, rada,

po písemné části řízení a po jednání konaném dne 8. října 2015,

vydává tento

* Jednací jazyk: francouzština.

Rozsudek

Skutečnosti předcházející sporu

1 Svým návrhem se žalobkyně, Francouzská republika a IFP Énergies nouvelles (dále jen „IFPEN“), domáhají před 13. červencem 2010 nazývaná Institut français du pétrole, zrušení celého rozhodnutí Komise 2012/26/EU ze dne 29. června 2011 o státní podpoře C 35/08 (ex NN 11/2008) kterou Francie poskytla veřejné instituci „Institut français du pétrole“ (Úř. věst. 2012, L 14, s. 1, dále jen „napadené rozhodnutí“).

2 IFPEN je veřejnoprávní výzkumná instituce pověřená třemi úkoly obecného zájmu, totiž výzkumem a vývojem v oblasti vyhledávání ložisek ropy a plynu a v oblasti technologií rafinace a petrochemie, vzděláváním inženýrů a techniků a poskytováním informací a dokumentace souvisejících s těmito odvětvími (bod 14 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

3 IFPEN kromě toho přímo či nepřímo ovládá tři obchodní společnosti, Axens, Beicip-Franlab a Prosernat, se kterými uzavřela výhradní výzkumné a licenční smlouvy.

4 Až do roku 2006 měla IFPEN formu právnické osoby soukromého práva a byla podle vnitrostátních ustanovení francouzského práva pod hospodářskou a finanční kontrolou francouzské vlády. Podle zákona č. 2005-781 ze dne 13. července 2005 o programu orientace energetické politiky (*Úřední věstník Francouzské republiky* ze dne 14. července 2005, s. 11570), se IFPEN s účinností ke dni 6. července 2006 přeměnila na právnickou osobu veřejného práva, konkrétně na veřejnou instituci průmyslové a obchodní povahy (EPIC) (body 21 až 23 napadeného rozhodnutí).

5 Na jedné straně vyplývá ze spisu, že důvodem této přeměny byla vůle francouzských orgánů uvést do souladu povahu a způsob fungování IFPEN se způsobem jejího financování. Jelikož byla IFPEN financována především přidělováním rozpočtových prostředků, měla přeměna za cíl zmenšit rozpor mezi soukromoprávní povahou této instituce a veřejným původem významné části jejích zdrojů. Na druhé straně tato přeměna souvisela s procesem sjednocení právního postavení francouzských výzkumných institucí.

6 Co se týče právního postavení EPIC ve francouzském právu, je třeba upřesnit, že tyto instituce představují kategorii právnických osob veřejného práva, které vykonávají činnosti hospodářské povahy. Mají právní subjektivitu, oddělenou od státu, a finanční nezávislost jakož i zvláštní svěřené pravomoci, které obecně zahrnují výkon jednoho nebo několika úkolů veřejné služby. Podle francouzského práva nepodléhají právnické osoby veřejného práva obecnému právu úpadkových řízení podle obecné zásady nezabavitelnosti veřejného majetku. Nepoužitelnost úpadkových řízení na EPIC byla potvrzena judikaturou francouzského Kasačního soud, formulovanou na základě zákona č. 85-98 ze dne 25. ledna 1985 o vyrovnání a soudní likvidaci podniků (*Úřední věstník Francouzské republiky* ze dne 26. ledna 1985, s. 1097).

7 Specifičnosti právního postavení EPIC zaujaly Evropskou komisi, která v rozhodnutí 2010/605/EU ze dne 26. ledna 2010 o státní podpoře C 56/07 (ex E 15/05), kterou Francie poskytla společnosti La Poste (Úř. věst. 2010, L 274, s. 1, dále jen „rozhodnutí La Poste“), poprvé zkoumala toto postavení ve vztahu k pravidlům upravujícím státní podporu v Evropské unii. V tomto rozhodnutí došla Komise k závěru, že EPIC díky své právní formě požívají implicitní a neomezené státní záruky pro své hospodářské činnosti využívající veřejné prostředky. Tento závěr byl založen na následujících poznatcích (bod 25 odůvodnění napadeného rozhodnutí a body 20 až 37 odůvodnění rozhodnutí La Poste):

— úpadková řízení obecného práva nejsou na EPIC použitelná;

— EPIC naopak podléhají ustanovením zákona č. 80-539 ze dne 16. července 1980 o donucovacích prostředcích v oblasti veřejné správy a o výkonu rozsudků veřejnoprávními právnickými osobami EPIC, (Úřední věstník Francouzské republiky ze dne 17. července 1980, s. 1799) a jeho prováděcí předpisy. Tato ustanovení výslovně stanoví, že stát je orgánem způsobilým k vymáhání dluhů veřejných institucí, udělují mu významné pravomoci, například pravomoc provedení úhrady z moci úřední a pravomoc vytvoření dostatečných zdrojů, a upravují zásadu konečné odpovědnosti státu za dluhy právnických osob veřejného práva;

— v případě zániku EPIC se použije zásada převodu dluhů na stát nebo na jiný veřejnoprávní subjekt, takže všichni věřitelé EPIC mají jistotu, že nikdy nepřijdou o svou pohledávku vůči instituci tohoto typu;

— EPIC by mohly využít přednostního přístupu k „účtům záloh státní pokladny“.

8 V rozhodnutí La Poste Komise shledala, že implicitní a neomezená státní záruka, jež je vlastní postavení EPIC pošty, představuje státní podporu ve smyslu článku 107 odst. 1 SFEU tím, že poště umožňuje získat výhodnější úvěrové podmínky, než by získala, kdyby byla posuzována pouze podle svých výsledků (body 256 až 300 odůvodnění rozhodnutí La Poste).

9 V souvislosti s řízením, které vedlo k přijetí rozhodnutí La Poste, informovaly francouzské orgány v průběhu roku 2006 Komisi o přeměně IFPEN na EPIC. Tato informace byla Komisi předána v rámci řízení o pravidlech upravujících státní podporu zahájeného v roce 2005, které se týkalo přezkumu veřejného financování poskytnutého IFPEN francouzskými orgány (body 1 až 3 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

10 Komise tedy rozhodla o oddělení zkoumání otázky, zda přeměna IFPEN na EPIC mohla představovat státní podporu ve smyslu článku 107 odst. 1 SFEU od zkoumání veřejného financování IFPEN. Dne 16. července 2008 tak ukončila zkoumání veřejného financování poskytnutého IFPEN přijetím rozhodnutí 2009/157/ES o opatření podpory C 51/05 (ex NN 84/05), které provedla Francie ve prospěch skupiny IFP (Úř. věst. 2009, L 53, s. 13). Ve stejný den rozhodnutím uveřejněným v *Úředním věstníku Evropské unie* (Úř. věst. 2008, C 259, s. 12, dále jen „rozhodnutí o zahájení formálního řízení“) rozhodla o zahájení formálního vyšetřovacího řízení, které se týkalo neomezené státní záruky ve prospěch IFPEN a vyzvala dotčené účastníky k předložení vyjádření.

11 V rozhodnutí o zahájení formálního řízení Komise zejména uvedla, že IFPEN ze své přeměny na EPIC získala výhodu především prostřednictvím podmínek financování, jichž mohla využít na finančních trzích a které byly považované za výhodnější. Tato výhoda financovaná prostřednictvím státních zdrojů, podle Komise představovala státní podporu ve smyslu jejího sdělení o použití článků [107] a [108 SFEU] na státní podpory ve formě záruk (Úř. věst. 2008, C 155, s. 10, dále jen „sdělení o zárukách“).

12 Francouzské orgány sdělily Komisi své připomínky k tomuto rozhodnutí dopisem ze dne 14. října 2008. Následně ještě odpověděly na doplňující otázky Komise a poskytly informace o vztazích mezi IFPEN a různými skupinami věřitelů. Dne 20. května 2010 bylo rovněž zorganizováno setkání Komise s francouzskými orgány.

13 Kromě toho konkurent společnosti Axens, společnost UOP Limited, která je anglickou společností usazenou v Guilfordu (Spojené království), předložila komentář v reakci na rozhodnutí o zahájení formálního řízení. Francouzské orgány měly možnost předložit připomínky k tomuto komentáři.

14 Dne 29. června 2011 přijala Komise napadené rozhodnutí.

15 Zaprvé s použitím stejného odůvodnění jako v rozhodnutí La Poste, a také s použitím četných odkazů na toto rozhodnutí v napadeném rozhodnutí (viz zejména bod 98 a následující odůvodnění napadeného rozhodnutí) měla Komise za to, že přeměna IFPEN na EPIC v červenci 2006 jí přinesla prospěch v podobě neomezené a implicitní státní záruky. Komise rovněž shledala, že uvedená záruka měla za následek převod státních zdrojů ve smyslu bodu 2.1 sdělení o zárukách, jelikož IFPEN za tuto záruku nezaplatila žádnou prémii. Tímto způsobem podle Komise dochází zároveň ke vzniku výhody a k čerpání státních prostředků, protože stát se zříká odměny, která je s poskytnutím záruk obvykle spojena. Na druhé straně Podle Komise záruka vytváří riziko možného budoucího čerpání státních zdrojů, jelikož stát by byl povinen platit dluhy IFPEN (body 134 a 135 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

16 Co se naopak týče dceřiných společností IFPEN, poznamenala Komise, že jako obchodní společnosti podléhají úpadkovým řízením obecného práva a jejich věřitelé kromě toho nemohou automaticky uplatnit odpovědnost jejich hlavního akcionáře. Vyvodila z toho, že na tyto dceřiné společnosti se nevztahuje neomezená státní záruka, jakou získala IFPEN díky svému postavení EPIC (body 176 a 177 napadeného rozhodnutí).

17 Zadruhé Komise upřesnila, že neomezená státní záruka vyplývající z postavení EPIC instituce IFPEN může představovat státní podporu, pokud pokrývá její hospodářské činnosti. Rozhodla tedy o omezení rozsahu svého přezkumu existence státní podpory pouze na ty činnosti prováděné IFPEN, které mají hospodářskou povahu, na rozdíl od činností dceřiných společností, které nejsou kryty uvedenou zárukou, a nehospodářských činností IFPEN. Komise uvedla, že hospodářské činnosti IFPEN se omezují na činnosti v oblasti smluvního výzkumu, které prováděla na účet svých dceřiných společností a na účet třetích stran, na činnosti přenosu technologií v oblasti výhradní činnosti dceřiných společností Axens, Prosernat a Beicip-Franlab, jakož i činnosti umístění infrastruktury, poskytování zaměstnanců a poskytování právních služeb ve prospěch svých dceřiných společností (body 187 a 189 až 191 napadeného rozhodnutí).

18 Zatřetí Komise posuzovala zejména otázku, zda dotčená implicitní a neomezená záruka přinesla „skupině IFPEN“ selektivní výhodu.

19 V tomto ohledu se Komise rozhodla nejprve prozkoumat otázku, zda IFPEN sama o sobě mohla z implicitní a neomezené státní záruky získat výhodu, a poté ověřit, zda mohla tuto výhodu přenést na své dceřiné společnosti (bod 192 napadeného rozhodnutí).

20 Co se týče výhody, kterou mohl využít IFPEN, rozhodla Komise prozkoumat vztahy této instituce EPIC s bankovními a finančními institucemi, dodavateli a zákazníky (body 193 a 194 napadeného rozhodnutí).

21 Po provedení posouzení Komise na jedné straně došla k závěru, že IFPEN z implicitní a neomezené státní záruky spjaté s jejím postavením EPIC nezískala skutečnou hospodářskou výhodu ve vztazích s bankovními a finančními institucemi v období od její přeměny na EPIC v červenci 2006 až do konce roku 2010 (bod 199 napadeného rozhodnutí). Na druhé straně konstatovala, že IFPEN získala z uvedené záruky skutečnou hospodářskou výhodu ve svých vztazích s dodavateli a zákazníky (body 203 až 238 napadeného rozhodnutí). Komise konečně měla za to, že tato hospodářská výhoda je selektivní, jelikož konkurenti IFPEN, kteří podléhají úpadkovým řízením obecného práva, nepožívají srovnatelné státní záruky.

22 Co se týče případného převodu výhody vzniklé IFPEN na její soukromoprávní dceřiné společnosti, s odkazem na analýzu vztahů mezi IFPEN a jejími dceřinými společnostmi, provedenou v rozhodnutí 2009/157, došla Komise k závěru, že dceřiné společnosti Axens a Prosernat v určité míře mohly ve svých vztazích se zákazníky využívat hospodářskou výhodu vzniklou ve prospěch IFPEN. Kvalifikovala

tuto výhodu jako selektivní z toho důvodu, že konkurenti společností Axens a Prosernat neměli přístup k technologiím a personálním a materiálním zdrojům IFPEN za stejně výhodných podmínek (body 226 a 243 až 250 napadeného rozhodnutí).

23 Začtvrté Komise zkoumala soulad této státní podpory s ohledem na pravidla uvedená v rámci společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (Úř. věst. 2006, C 323, s. 1). Došla k závěru, že státní podpora udělená „skupině IFPEN“ je slučitelná s vnitřním trhem, s výhradou některých podmínek, přesněji popsaných v napadeném rozhodnutí.

24 Výroková část napadeného rozhodnutí je komplexní. Dále jsou uvedeny pouze body podstatné pro projednávaný spor:

„Článek 1

1. Tím, že Francie udělila veřejné instituci [IFPEN] postavení veřejné instituce průmyslové a obchodní povahy, poskytla jí počínaje dnem 7. července 2006 neomezenou veřejnou záruku (dále jen „státní záruka“) pokrývající všechny její činnosti.

2. Krytí nehospodářských činností [IFPEN] státní zárukou, zejména krytí jejích činností týkajících se vzdělávání s cílem zvýšit množství a zlepšit kvalifikaci lidských zdrojů, činností nezávislého výzkumu a vývoje s cílem zvýšit objem znalostí a zlepšit chápání stávajícího know-how a činností týkajících se šíření výsledků dosažených v oblasti výzkumu, nepředstavuje státní podporu podle čl. 107 odst. 1 SFEU.

3. V případě činností týkajících se převodů technologií, které [IFPEN] provádí v oblastech stanovených ve výhradní smlouvě o vývoji, uvádění na trh a užití – uzavřené s její dceřinou společností Beicip-Franlab – nepředstavuje krytí státní zárukou státní podporu podle čl. 107 odst. 1 SFEU.

4. V případě činností týkajících se převodů technologií, které [IFPEN] provádí v oblastech stanovených ve výhradních smlouvách, jež byly uzavřeny s jejími dceřinými společnostmi Axens a Prosernat, uvedených v čl. 3 odst. 1 rozhodnutí [2009/157], krytí státní zárukou představuje státní podporu podle čl. 107 odst. 1 SFEU.

5. V případě služeb v oblasti smluvního výzkumu a služeb poskytovaných [IFPEN] jak třetím stranám, tak dceřiným společnostem, krytí státní zárukou představuje státní podporu podle čl. 107 odst. 1 SFEU

[…]

Článek 3

Krytí hospodářských činností uvedených v čl. 1 odst. 4 a 5 tohoto rozhodnutí státní zárukou v období od 7. července 2006 do 31. prosince 2009 představovalo podporu slučitelnou s vnitřním trhem.

Článek 4

Krytí hospodářských činností uvedených v čl. 1 odst. 4 tohoto rozhodnutí státní zárukou – od 1. ledna 2010 do ukončení platnosti výhradních dohod mezi [IFPEN] a jejími dceřinými společnostmi Axens a Prosernat, které jsou uvedeny v čl. 3 odst. 1 rozhodnutí [2009/157] – představuje podporu slučitelnou s vnitřním trhem s výhradou dodržování podmínek uvedených v článcích 5 a 6 tohoto rozhodnutí.

Článek 5

1. Výroční finanční zpráva uvedená v čl. 4 odst. 2 rozhodnutí [2009/157] obsahuje kromě prvků již uvedených v čl. 5 odst. 1 uvedeného rozhodnutí také prvky uvedené v odstavcích 2, 3 a 4 tohoto článku.

2. Výroční finanční zpráva obsahuje údaje o výši, úrokové sazbě a smluvních podmínkách pro poskytnutí půjček, které si vzala [IFPEN] v průběhu daného ročního období, jakož i hrubý grantový ekvivalent případného úrokového zvýhodnění spojeného se státní zárukou, pokud se nepředloží důkaz o tom, že tyto smlouvy o úvěru jsou v souladu s běžnými tržními podmínkami, a to buď porovnáním jejich podmínek s podmínkami získanými [IFPEN] před změnou jejího postavení, nebo na základě přesnější metodiky, jež byla předem schválena Komisí.

3. Výroční finanční zpráva obsahuje údaje o hodnotě majetku a služeb, jež [IFPEN] získal od dodavatelů za účelem poskytování hospodářských služeb uvedených v čl. 1 odst. 4 a 5 tohoto rozhodnutí v průběhu daného ročního období, jakož i maximální odhad hrubého grantového ekvivalentu podpory, jenž vyplývá ze skutečnosti, že dodavatelé příznivěji hodnotili riziko neplnění závazků podnikem. Toto hodnocení se provádí buď uplatněním paušální sazby ve výši 2,5 % na hodnotu provedených nákupů, nebo na základě přesnější metodiky, jež byla předem schválena Komisí.

4. Výroční finanční zpráva obsahuje údaje o hodnotě hospodářských činností uvedených v čl. 1 odst. 4 a 5 tohoto rozhodnutí, které [IFPEN] realizovala v průběhu daného ročního období, jakož i maximální odhad hrubého grantového ekvivalentu podpory, jenž vyplývá ze skutečnosti, že nebyl zaplacen poplatek odpovídající záruce za řádné provedení smlouvy, nebo alespoň za vynaložení maximálního úsilí, která byla příjemcům uvedených hospodářských služeb poskytnuta. Toto hodnocení se provádí buď uplatněním paušální sazby ve výši 5 % na hodnotu poskytnutých služeb, nebo na základě přesnější metodiky, jež byla předem schválena Komisí.

Článek 6

1. Celková výše veřejných finančních prostředků přidělených na činnosti [IFPEN] ve výhradních oblastech činnosti společností Axens a Prosernat, včetně maximálního dopadu státní záruky, tak jak byl odhadnut v čl. 5 odst. 2, 3 a 4 tohoto rozhodnutí, musí být nižší než maximální intenzita povolená Rámcem Společenství pro státní podporu na výzkum, vývoj a inovace.

2. V případě překročení prahové hodnoty uvedené v odstavci 1 tohoto článku vrátí případně společnost Axens nebo Prosernat přebytek podpory [IFPEN]. .

Článek 7

Krytí hospodářských činností uvedených v čl. 1 odst. 5 prostřednictvím státní záruky ode dne 1. ledna 2010 představuje státní podporu slučitelnou s vnitřním trhem s výhradou dodržování podmínek uvedených v článku 8 tohoto rozhodnutí.

Článek 8

1. Činnosti v oblasti smluvního výzkumu a poskytování služeb, jež provádí [IFPEN] – uvedené v čl. 1 odst. 5 tohoto rozhodnutí –, musí pouze doplňovat její hlavní činnost v oblasti nezávislého veřejného výzkumu.

[…]

3. Francie Komisi každoročně předloží zprávu o činnostech v oblasti smluvního výzkumu a poskytování služeb, jež provádí [IFPEN], ve které je upřesněn podíl těchto činností v poměru k rozpočtu [IFPEN] vyčleněnému touto institucí na její činnosti v oblasti nezávislého veřejného výzkumu.

Článek 9

1. Francouzské orgány a [IFPEN] zajistí, aby při každé transakci byla ve smlouvě o financování (pro všechny nástroje, na které se smlouva vztahuje) uvedena tato zmínka:

‚Emise/program/půjčka nejsou kryty žádnou přímou či nepřímou státní zárukou. V případě platební neschopnosti není stát povinen převzít finanční závazky [IFPEN] při placení pohledávky.‘

2. Francouzské orgány zajistí vložení obdobné doložky, kterou se vyloučí odpovědnost státu, do všech smluv týkajících se služeb v oblasti smluvního výzkumu či služeb uvedených v čl. 1 odst. 5 tohoto rozhodnutí.

3. Francouzské orgány zajistí vložení obdobné doložky, kterou se vyloučí odpovědnost [IFPEN] a státu, do všech smluv, které zahrnují pohledávku a které byly uzavřeny akciovými společnostmi Axens, Beicip-Franlab a Prosernat.

4. [IFPEN] se zdrží vydání jakéhokoli druhu ručení, avalu, záruky, prohlášení o splnění závazků či doporučujícího dopisu ve prospěch akciových společností Axens, Beicip-Franlab a Prosernat, které by nebyly v souladu s běžnými tržními podmínkami.

[…]“

Řízení a návrhová žádání účastnic řízení

25 Podáním došlým kanceláři Tribunálu dne 9. září 2011 podala Francouzská republika žalobu proti napadenému rozhodnutí, zapsanou do rejstříku pod číslem T-479/11.

26 Podáním došlým kanceláři Tribunálu dne 29. prosince 2011 podala UOP ve lhůtě stanovené v čl. 115 odst. 1 jednacího řádu Tribunálu ze dne 2. května 1991 návrh na vstup do projednávané věci jako vedlejší účastnice na podporu návrhových žádání Komise.

27 Francouzská republika předložila písemné vyjádření týkající se tohoto návrhu na vedlejší účastenství aktem podaným kanceláři Tribunálu dne 10. ledna 2012. Komise nepředložila žádné připomínky.

28 Usnesením ze dne 25. ledna 2012 zamítl Tribunál (šestý senát) návrh UOP na vstup do řízení jako vedlejší účastnice.

29 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 5. dubna 2012 podala IFPEN žalobu zapsanou do rejstříku pod číslem

30 Podáním došlým kanceláři Tribunálu dne 31. července 2012 podal UOP ve lhůtě stanovené v čl. 115 odst. 1 jednacího řádu ze dne 2. května 1991 návrh na vstup do projednávané věci jako vedlejší účastník na podporu návrhových žádání Komise.

31 IFPEN a Komise předložili své písemné připomínky k tomuto návrhu na vedlejší účastenství podáními došlými kanceláři Tribunálu dne 21. září 2012.

32 Usnesením ze dne 23. listopadu 2012 zamítl Tribunál (šestý senát) žádost UOP o vstup do řízení jako vedlejší účastnice.

33 Při změně složení senátů Tribunálu byl soudce zpravodaj přidělen k osmému senátu, kterému byly v důsledku toho věci T-479/11 a T-157/12 přiděleny.

34 Po vyslechnutí účastníků řízení předseda osmého senátu Tribunálu usnesením ze dne 2. prosince 2013 přerušil řízení ve věcech T-479/11 a T-157/12 až do vydání rozhodnutí Soudního dvora, jímž se ukončí řízení ve věci C-559/12 P, Francie v. Komise.

35 Po vynesení rozsudku ze dne 3. dubna 2014, Francie v. Komise (C-559/12 P, dále jen rozsudek „La Poste“, EU:C:2014:217) Tribunál vyzval jednak Francouzskou republiku a Komisi, aby se vyjádřily k důsledkům, které je třeba vyvodit z tohoto rozsudku pro žalobu ve věci T-479/11 a jednak IFPEN a Komisi, aby se vyjádřily k důsledkům, které je třeba vyvodit pro žalobu ve věci.

36 Francouzská republika, IFPEN a Komise předložili své připomínky dopisy ze dne 5. května 2014.

37 Dne 8. září 2015 se Tribunál (osmý senát) na základě zprávy soudce zpravodaje rozhodl zahájit ústní část řízení ve věcech T-479/11 a T-157/12.

38 Po vyslechnutí účastnic řízení předseda osmého senátu Tribunálu rozhodnutím ze dne 8. září 2015 sloučil věci T-479/11 a T-157/12 pro účely ústní části řízení a rozhodnutí, jímž se končí řízení.

39 Řeči účastnic řízení ve spojených věcech a jejich odpovědi na otázky Tribunálu byly vyslechnuty na jednání, které se konalo dne 8. října 2015.

40 Francouzská republika a IFPEN navrhují, aby Tribunál:

— v plném rozsahu zrušil napadené rozhodnutí;

— uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

41 Komise navrhuje, aby Tribunál:

— zamítl žalobu;

— uložil žalobkyním náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

42 Francouzská republika ve věci T-479/11, uvádí na podporu žaloby tři žalobní důvody.

43 První žalobní důvod vychází z porušení článku 107 odst. 1 SFEU a spočívá v tom, že Komise právně dostačujícím způsobem neprokázala existenci státní podpory. V rámci tohoto žalobního důvodu se Francouzská republika zaměřila na otázky důkazního břemene a požadovaného rozsahu dokazování v oblasti státní podpory a předkládá argumenty rozdělené do tří částí, ve kterých nejprve tvrdí, že Komise neprokázala pozitivně existenci implicitní a neomezené státní záruky, která vyplývá z postavení EPIC, dále že Komise neposkytla dostatečné důkazní prostředky pro dokázání existence výhody pro IFPEN, a konečně že Komise neprokázala převod státních prostředků související s uvedenou výhodou.

44 Ve druhém žalobním důvodu Francouzská republika tvrdí, že Komise se dopustila nesprávného právního posouzení a nesprávného skutkového zjištění, když se domnívala, že IFPEN měla díky svému postavení EPIC prospěch v podobě implicitní a neomezené státní záruky.

45 Konečně třetí žalobní důvod vychází z porušení článku 107 odst. 1 SFEU a spočívá v tom, že Komise nesprávně použila pojem selektivní výhody. Tímto žalobním důvodem, rozděleným na dvě části, tvrdí Francouzská republika na jedné straně, že Komise došla k chybnému závěru, že existence záruky, pokud by byla prokázána, by dala vzniknout výhodě ve prospěch IFPEN jak v jejích vztazích s dodavateli a zákazníky, tak ve vztazích s bankovními a finančními institucemi. Na druhé straně, a to podpůrně, napadá závěry Komise související s převodem uvedené výhody na soukromoprávní dceřiné společnosti IFPEN, Axens a Prosernat.

46 IFPEN ve věci T-157/12, uvádí pět žalobních důvodů na podporu své žaloby.

47 První žalobní důvod vychází z porušení zásad subsidiarity a omezené pravomoci stanovených v článku 5 SEU a v článku 2 SFEU. Tímto žalobním důvodem IFPEN v podstatě napadá závěr Komise, podle kterého ve francouzském právu existuje implicitní a neomezená státní záruka spjatá s pojmem EPIC.

48 Druhý žalobní důvod vychází z porušení článku 107 odst. 1 SFEU a spočívá v tom, že Komise neprokázala existenci skutečné hospodářské výhody pro IFPEN a její dceřiné společnosti. Tímto žalobním důvodem, rozděleným na tři části, IFPEN nejprve tvrdí, že Komise při dodržení důkazního standardu požadovaného judikaturou neprokázala existenci skutečné hospodářské výhody vyplývající pro IFPEN z dotčené záruky, zejména co se týče jejích vztahů s dodavateli a jejích vztahů se zákazníky. Dále tvrdí, že Komise právně dostačujícím způsobem neprokázala převod uvedené hospodářské výhody na její soukromoprávní dceřiné společnosti Axens a Prosternat. Konečně má za to, že neexistuje dostatečná souvislost mezi uvedenou hospodářskou výhodou a převodem státních prostředků pocházejících z dotčené záruky.

49 Třetí žalobní důvod vychází z porušení sdělení o zárukách nebo podpůrně článku 107 odst. 1 SFEU. Tímto žalobním důvodem IFPEN v podstatě tvrdí, že bod 1.2 sdělení o zárukách nemůže být vykládán tak, že uznává existenci automatické souvislosti mezi z právních předpisů a ze stanov vyplývající nemožností stát se předmětem konkurzního řízení a prospěchem z výhodnějších podmínek financování na trhu, které představuje selektivní výhodu.

50 Čtvrtý žalobní důvod vychází z nesprávného posouzení skutkového stavu, co se týče určení výše výhody poskytnuté IFPEN. Tímto žalobním důvodem, rozděleným do dvou částí, IFPEN na jedné straně napadá vhodnost použití faktoringu a záruky za řádné provedení smlouvy nebo záruky za vynaložení maximálního úsilí za účelem odhadu výše výhody, kterou měl získat z dotčené záruky ve vztazích s dodavateli a zákazníky. Na druhé straně tvrdí, že Komise chybně určila míru státní podpory údajně identifikované jak ve prospěch IFPEN, tak jejích dceřiných společností.

51 Konečně pátý žalobní důvod vychází z porušení zásady proporcionality. V tomto žalobním důvodu IFPEN v podstatě tvrdí, že důsledky, které vyplývají z uznání existence implicitní a neomezené státní záruky ve prospěch EPIC, která představuje státní podporu, a to zejména předběžná oznamovací povinnost a další povinnosti uložené jí a Francouzské republice, jsou nepřiměřené.

52 Posouzení žalobních důvodů předložených Francouzskou republikou a IFPEN jakož i reakce Komise na ně umožňuje formulovat dvě otázky, které jsou pro projednávané žaloby stěžejní.

53 Zaprvé vyvstává otázka, zda ve francouzském právu existuje implicitní a neomezená státní záruka ve prospěch EPIC, která by byla spjatá s právním postavením těchto institucí a která by vyplývala zejména ze skutečnosti, že nepodléhají úpadkovým řízením obecného práva.

54 Nicméně když byly žalobkyně Tribunálem dotázány ohledně důsledků, které je třeba pro jejich žaloby vyvodit z rozsudku ze dne 3. dubna 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), vzaly svými dopisy ze dne 5. května 2014 zpět žalobní důvody týkajících se existence implicitní a neomezené státní záruky spjaté s pojmem EPIC.

55 Zadruhé, pokud by existence implicitní a neomezené státní záruky spjaté s postavením EPIC nebyla zpochybněna v rámci projednávaného sporu, bylo by na Tribunálu posoudit otázku, zda Komise správně došla k závěru, že tato záruka představuje státní podporu ve smyslu článku 107 odst. 1 SFEU. V tomto ohledu bude třeba primárně posoudit, zda tato záruka dala vzniknout selektivní výhodě ve prospěch IFPEN, která je jedním z prvků, které tvoří státní podporu ve smyslu článku 107 odst. 1 SFEU. Při posuzování této otázky bude Tribunál muset přihlédnout k možnosti prokázání existence takové výhody prostřednictvím domněnky, vyplývající z rozsudku ze dne 3. dubna 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217).

56 Všechny ostatní otázky, kterými se žalobkyně v žalobách zabývaly, totiž nejprve převodem výhody, která vznikla ve prospěch IFPEN, na její soukromoprávní dceřiné společnosti, dále souvislostí mezi uvedenou výhodou a převodem státních zdrojů pocházejících z dotčené záruky, a konečně přiměřeností povinností uložených Komisí Francouzské republice, jsou založeny na předpokladu existence výhody, kterou samotná IFPEN získala ze státní záruky spjaté s jejím postavením EPIC. Je tedy třeba konstatovat, že žalobní důvody, které se týkají výše uvedených otázek, jsou subsidiární ve vztahu k těm otázkám, které se týkají existence výhody ve prospěch IFPEN.

K žalobním důvodům vycházejícím z porušení článku 107 odst. 1 SFEU týkajícím se existence a výpočtu výhody ve prospěch IFPEN

57 První část druhého žalobního důvodu a čtvrtý žalobní důvod žaloby ve věci, jakož i druhá část prvního žalobního důvodu a první část třetího žalobního důvodu žaloby ve věci T-479/11, se týkají především existence výhody, kterou měla IFPEN získat ze státní záruky spjaté s jejím postavením EPIC a v menším rozsahu odhadu výše této výhody.

58 Argumenty, které žalobkyně navrhly v rámci výše uvedených žalobních důvodů, se téměř všechny týkají selektivní výhody, kterou měla IFPEN získat z dotčené záruky ve vztazích s dodavateli a zákazníky, a konkrétně metody použité Komisí pro prokázání této výhody a předloženého důkazu, který má prokázat její existenci. Nicméně Francouzská republika rovněž napadá, i když jen okrajově, některé připomínky Komise týkající se výhody, které se mohly projevit v jejích vztazích mezi IFPEN a bankovními a finančními institucemi.

59 A tak v odůvodnění Tribunál přezkoumá nejprve argumenty týkající se výhody vzniklé ve vztazích mezi IFPEN a jejími dodavateli a zákazníky, a poté výhody, která mohla vzniknout ve vztazích mezi IFPEN a bankovními a finančními institucemi.

K výhodě ve vztazích mezi IFPEN a jejími dodavateli a zákazníky

60 Zaprvé IFPEN a Francouzská republika v podstatě tvrdí, že Komise podle důkazního standardu požadovaného judikaturou neprokázala existenci hospodářské výhody, kterou měla IFPEN získat z dotčené záruky.

61 Žalobkyně zdůrazňují, že pokud jde o prokázání existence výhody, která tvoří jeden z prvků státní podpory ve smyslu článku 107 odst. 1 SFEU, musí Komise prokázat alespoň, že posuzované opatření má nebo je způsobilé mít vliv na hospodářskou soutěž. Tvrdí, že i když se může analýza Komise týkat výhledů do budoucnosti, nemůže být úplně hypotetická, naopak musí umožňovat vymezení výhody a musí se ujistit o jejích negativních účincích na hospodářskou soutěž.

62 Prokázání existence výhody ve vztazích IFPEN s jejími dodavateli a zákazníky je však založeno na předpokladech, které nejsou podpořeny důkazy. Komise především nepředložila svědectví žádného dodavatele nebo zákazníka a *a fortiori* neprokázala obvyklost a soustavnost představy dodavatelů a zákazníků o nemožnosti podrobit subjekt EPIC úpadkovému řízení. Kromě toho pokud jde o vztahy mezi IFPEN a zákazníky, uvádějí žalobkyně nejasnost a dokonce nesrozumitelnost některých částí odůvodnění napadeného rozhodnutí.

63 Žalobkyně z toho dovozují, že Komise nedostála svým povinnostem v oblasti vyšetřování, protože k odůvodnění použila domněnky namísto vyhledávání případných přesvědčivých důkazů o jednáních, která jim jsou přisuzována, mezi dodavateli a zákazníky IFPEN.

64 V odpovědi na tyto argumenty Komise nejprve tvrdí, že podle judikatury, zejména podle rozsudku ze dne 3. dubna 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), nemusí pro prokázání existence podpory dokazovat konkrétní nebo skutečné účinky opatření. Dále tvrdí, že v případě režimů podpory může podle judikatury zkoumat pouze obecné rysy režimu za účelem ověření, zda obsahuje prvky podpory, a nemusí popsat výhodu v každém konkrétním případě. Konečně tvrdí, že v napadeném rozhodnutí provedla výpočet, nikoli dokazování výhody.

65 Zadruhé žalobkyně napadají metodu použitou Komisí k odhadu výše výhody poskytnuté dotčenou zárukou IFPEN v jejích vztazích s dodavateli a zákazníky. Konkrétně tvrdí, že faktoring a záruky za řádné provedení smlouvy nebo za vynaložení maximálního úsilí, které Komise vybrala jako srovnávací ukazatele, nejsou pro provedení takového odhadu vhodné.

66 Co se na jedné straně týče vztahů mezi IFPEN a dodavateli, žalobkyně v podstatě tvrdí, že použitím faktoringu pro určení, zda dodavatelé hodnotí příznivěji riziko neplnění závazků EPIC a konkrétně samotné IFPEN, Komise nepochopila správně povahu a fungování faktoringových služeb jakož i důvody, pro které je podniky mohou využívat. Podle žalobkyň si závěry uvedené v napadeném rozhodnutí odporují a kromě toho jsou vyvráceny objektivními údaji předloženými Komisi francouzskými orgány při formálním řízení. Konečně, na rozdíl od toho, co konstatovala Komise v napadeném rozhodnutí, ceny uplatňované dodavateli IFPEN v průběhu dotčeného období vzrostly.

67 Co se na druhé straně týče vztahů mezi IFPEN a zákazníky, žalobkyně v podstatě uvádějí, že záruka za řádné provedení smlouvy není v odvětví výzkumu používána a že kromě toho obsahuje povinnost dosáhnout stanoveného výsledku a z toho důvodu nemůže být porovnávána se zárukou za vynaložení maximálního úsilí, která obsahuje povinnost využít všechny prostředky. Kromě toho v případě smluvních vztahů IFPEN již měl takovou povinnost využít všechny prostředky, která je smluvně zakotvena, a nebylo tedy třeba zahrnovat dodatečnou prémii odpovídající státní záruce do nákladů, které slouží jako základ pro výpočet ceny jejích služeb zákazníkům. Konečně podle žalobkyň odůvodnění použité Komisí nutně vede ke zjevně nesprávnému závěru, podle kterého v případě neplnění smlouvy uzavřené IFPEN s některým z jejích zákazníků stát zákazníka za toto neplnění odškodní, i když nebylo způsobeno platební neschopností IFPEN.

68 Komise zpochybňuje argumenty žalobkyň a uvádí argumenty, které v podstatě přejímají připomínky uvedené v napadeném rozhodnutí. Při jednání trvala na tom, že použití „odůvodnění pomocí nákladů na krytí rovnocenného rizika“ za účelem odhadu hodnoty výhody, kterou mohla IFPEN získat z dotčené záruky bylo odůvodněno obtížemi, které musela překonat při provádění tohoto odhadu, kdy obtíže vyplývaly zejména z absence služby srovnatelné se zárukou proti riziku platební neschopnosti na trhu, která by byla jako taková poskytována.

69 Před posouzením těchto argumentů je nejprve třeba připomenout, že kvalifikace opatření přijatého ve vztahu k některému podniku jako státní podpory ve smyslu článku 107 odst. 1 SFEU vyžaduje splnění čtyř podmínek. Zaprvé se tak musí jednat o státní zásah nebo zásah ze státních prostředků. Zadruhé musí být tento zásah způsobilý ovlivnit obchod mezi členskými státy. Zatřetí musí poskytovat výhodu výlučně určitým podnikům nebo určitým odvětvím činnosti. Začtvrté narušuje nebo může narušit

hospodářskou soutěž. (viz rozsudek ze dne 29. září 2000, CETM v. Komise, T-55/99, EU:T:2000:223, bod 39 a citovaná judikatura; v tomto smyslu viz rovněž rozsudek ze dne 23. března 2006, Enirisorse, C-237/04, EU:C:2006:197, body 38 a 39 a citovaná judikatura).

70 Pojem podpora zahrnuje nejen pozitivní plnění, ale rovněž různé formy opatření, které snižují náklady, jež obvykle zatěžují rozpočet podniku, a mají tutéž povahu a stejné účinky, ač nejsou dotacemi v užším slova smyslu. Za státní podpory jsou tedy považovány všechny státní zásahy, které mohou v jakékoli formě přímo nebo nepřímo zvýhodňovat podniky nebo které musejí být považovány za hospodářské zvýhodnění, které by podnik-příjemce nezískal za obvyklých podmínek na trhu (viz rozsudek ze dne 3. dubna 2014, La Poste, C-559/12 P, EU:C:2014:217, bod 94 a následující citovaná judikatura.).

71 Dále je nutno připomenout, že to je Komise, komu přísluší předložit důkaz existence státní podpory ve smyslu článku 107 odst. 1 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 12. září 2007, Olympiaki Aeroporia Ypiresies v. Komise, T-68/03, EU:T:2007:253, bod 34). Podle judikatury při ověřování, zda podnik, který je příjemcem, získal hospodářskou výhodu, kterou by za běžných tržních podmínek nezískal, je Komise v tomto ohledu povinna provést kompletní analýzu všech relevantních aspektů sporné transakce a jejího kontextu, včetně situace podniku, který je příjemcem, a dotčeného trhu (rozsudky ze dne 6. března 2003 Westdeutsche Landesbank Girozentrale a Land Nordrhein-Westfalen v. Komise, T-228/99 a T-233/99, EU:T:2003:57, bod 251, a ze dne 3. března 2010, Bundesverband deutscher Banken v. Komise, T-163/05, EU:T:2010:59, bod 37).

72 Co se týče opatřování důkazů týkajících se státních podpor, ustálená judikatura ukládá Komisi provést pečlivý a nestranný přezkum dotyčných opatření, aby měla při přijímání konečného rozhodnutí stanovujícího existenci a případně i neslučitelnost nebo protiprávnost podpory k tomuto účelu úplné a spolehlivé poznatky (viz rozsudek ze dne 3. dubna 2014, La Poste, C-559/12 P, EU:C:2014:217, bod 63 a citovaná judikatura).

73 Konečně, pokud jde o rozsah soudního přezkumu napadeného rozhodnutí s ohledem na čl. 107 odst. 1 SFEU, z judikatury vyplývá, že pojem „státní podpora“, jak je definován tímto ustanovením, má právní povahu a musí být vykládán na základě objektivních skutečností. Z tohoto důvodu musí unijní soud v zásadě a s přihlédnutím jak ke konkrétním skutečnostem sporu, který je mu předložen, tak k technickému nebo komplexnímu charakteru posouzení provedených Komisí vykonávat úplný přezkum otázky, zda se na opatření vztahuje čl. 107 odst. 1 SFEU (viz rozsudek ze dne 2. března 2012, Nizozemsko v. Komise T-29/10 a T-33/10, EU:T:2012:98, bod 100 a citovaná judikatura).

74 Je sice pravda, že Soudní dvůr rovněž judikoval, že mají-li posouzení Komise technický či komplexní charakter, soudní přezkum se omezuje na otázku, zda se na opatření vztahuje čl. 107 odst. 1 SFEU. Přísluší však Tribunálu, aby určil, zda jde o takový případ. (viz rozsudek ze dne 2. března 2012, Nizozemsko v. Komise, T-29/10 a T-33/10, EU:T:2012:98, bod 101 a citovaná judikatura).

75 I když má Komise v tomto ohledu širokou posuzovací pravomoc, jejíž výkon zahrnuje hospodářská hodnocení, která musí být provedena v kontextu Unie, neznamená to, že by se unijní soud musel zdržet přezkumu výkladu údajů hospodářské povahy, který provedla Komise. Podle judikatury Soudního dvora totiž unijní soud musí zejména ověřit nejen věcnou správnost dovolávaných důkazů, jejich věrohodnost a soudržnost, ale musí rovněž přezkoumat, zda tyto důkazy představují veškeré relevantní údaje, jež musí být při posuzování komplexní situace vzaty v úvahu, a zda lze o ně opřít závěry, které z nich byly vyvozeny (viz rozsudek ze dne 2. března 2012, Nizozemsko v. Komise, T-29/10 a T-33/10, EU:T:2012:98, bod 102 a citovaná judikatura).

76 S ohledem na tyto zásady je třeba přezkoumat napadené rozhodnutí.

77 Argumenty žalobkyň se týkají analýzy předložené Komisí v kapitole 7.1.4 napadeného rozhodnutí, nazvané „Existence selektivní výhody pro skupinu [IFPEN]“, ve které Komise zkoumala jednak otázku případných výhod, které vznikly ve prospěch samotné IFPEN z dotčené záruky, a jednak otázku možného přenosu těchto případných výhod na její dceřiné společnosti (bod 192 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

78 Co se týče selektivní výhody, kterou IFPEN pro sebe získala z dotčené záruky, vyložila Komise v bodech 193 a 194 odůvodnění napadeného rozhodnutí předem přístup, který použije pro prokázání její existence. Komise zejména zdůraznila, že v rozhodnutí o zahájení formálního řízení uvedla, že IFPEN mohla ze svého postavení EPIC získat výhodu především prostřednictvím výhodnějších podmínek financování na kapitálových trzích. Pokud však jde o „neplnění závazků ze strany IFPEN, implicitní a neomezená státní záruka související s jejím postavením EPIC se vztahuje na všechny její pohledávky, tj. nejen finanční, které může mít vůči institucionálním věřitelům, ale i obchodní nebo ještě jiného druhu, zejména pohledávky dodavatelů (jejichž faktury nebyly proplaceny) nebo odběratelů (jimž nebyly poskytnuty služby)“, existence výhody, kterou IFPEN přináší její postavení EPIC by měla být analyzována jak ohledně jejích vztahů s bankovními a finančními institucemi, tak ohledně jejích vztahů s jejími dodavateli a zákazníky (body 193 a 194 napadeného rozhodnutí).

79 Dále v napadeném rozhodnutí Komise zaprvé poznamenala, co se týče vztahů mezi IFPEN a bankovními a finančními institucemi, že ačkoli IFPEN není předmětem finančního ratingu ze strany externí ratingové agentury, financování, která jí byla poskytnuta byla nevyhnutelně předmětem hodnocení rizika neplnění závazků ze strany jejích věřitelů. Pokud by IFPEN podle Komise využila pro financování svého dluhu úvěrový trh, nebylo by při hodnocení finančními trhy možné odhlédnout od toho, že požívá hospodářské výhody spočívající v tom, že stát plní úlohu konečného ručitele za její dluhy. Když však posoudila podmínky půjček uzavřených IFPEN, jakož i nabídky úvěrových linek, které jí byly nabídnuty v období od její přeměny na EPIC až do konce roku 2010, konstatovala, že tyto podmínky odpovídaly tržním podmínkám. Na tomto základě Komise došla k závěru, že v období od roku 2006 do roku 2010 IFPEN na základě svého postavení EPIC žádnou skutečnou hospodářskou výhodu ve svých vztazích s bankovními a finančními institucemi nezískala. Nevyloučila však možnost, že se taková výhoda může projevit v budoucnosti (body 195 až 200 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

80 Zadruhé, pokud jde o vztahy mezi IFPEN a dodavateli, nejprve byla Komise toho názoru, že existoval fenomén nižších cen uplatňovaných dodavateli EPIC, který vyplýval z příznivějšího posouzení rizika neplnění závazků této instituce ze strany uvedených dodavatelů, protože si byli vědomi toho, že je chráněna před rizikem soudní likvidace. Dále se Komise pokusila odhadnout částku tohoto snížení cen ve prospěch IFPEN prostřednictvím srovnávacího ukazatele, totiž s použitím faktoringu. Volba faktoringu byla odůvodněna skutečností, že podle Komise by dodavatel IFPEN, který by při neexistenci státní záruky chtěl využít srovnatelnou záruku (tj. plně se zajistit proti riziku neplnění závazků ze strany svého smluvního partnera), mohl využít služeb specializované úvěrové nebo pojišťovací instituce, nebo využít služby některé faktoringové společnosti, které mezi svými službami nabízejí převzetí rizika neplnění závazků. Komise ověřila, jaká je obvykle odměna za faktoringovou službu a pro odhad výše výhody ve prospěch IFPEN použila maximální celkovou prémii obvykle požadovanou faktoringovými společnostmi Konečně, po provedení výpočtu hodnoty snížení cen, které bylo nabídnuto dodavateli IFPEN, došla Komise na tomto základě v bodě 214 odůvodnění napadeného rozhodnutí k závěru, že v období od své přeměny na EPIC až do roku 2009 nemohlo toto snížení cen překročit částku [*skryté důvěrné údaje*] eur ročně. Komise tyto nižší ceny kvalifikovala jako skutečnou hospodářskou výhodu, kterou IFPEN získala z dotčené státní záruky (body 203 až 215 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

81 Zatřetí, pokud jde o vztahy mezi IFPEN a jejími zákazníky, Komise nejprve uvedla, že díky záruce poskytnuté IFPEN státem jsou její zákazníci ujištěni, že se IFPEN nikdy nedostane do situace soudní likvidace a bude tudíž vždy schopna plnit své smluvní závazky nebo pokud by je IFPEN schopna plnit nebyla, že budou odškodněni. Podle Komise by při neexistenci záruky poskytnuté státem IFPEN byl

zákazník, který chce získat stejnou úroveň ochrany, nucený sjednat u některého finančního zprostředkovatele záruku za řádné provedení smlouvy, aby získal jistotu o řádném plnění smlouvy, která ho váže s IFPEN (body 220 a 221 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Komise se dále domnívá, že náklad na takovou záruku by představoval maximálně 5 % obratu dosaženého v rámci služby kryté zárukou a pokusila se mezi činnostmi IFPEN identifikovat služby, které by byly uvedenou zárukou kryty (body 223 až 225 napadeného rozhodnutí). Nakonec Komise shledala, že v období od její přeměny na EPIC až do roku 2009 požívala IFPEN při výkonu svých hospodářských činností skutečné hospodářské výhody, která spočívala v tom, že neplatila prémii odpovídající záruce za řádné provedení smlouvy nebo přinejmenším záruce za vynaložení maximálního úsilí, a mohla tuto výhodu nabídnout v oblasti výzkumu svým zákazníkům, mezi něž patřily i její dceřiné společnosti Axens a Prosernat v jejich výhradních oblastech činnosti. Komise předložila výpočet odhadu výše této výhody v tabulce č. 5 napadeného rozhodnutí (body 216 až 237 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

82 S ohledem na výše citované části napadeného rozhodnutí je nutno konstatovat, že metoda, kterou Komise zvolila za účelem prokázání existence hospodářské výhody ve prospěch IFPEN, které požívala díky svému postavení EPIC, spočívala v posouzení výhody, která vznikla ve vztazích mezi IFPEN a jejími věřiteli, v tomto případě bankovními a finančními institucemi, dodavateli a zákazníky. Taková metoda předpokládá zkoumání vlivu, který uvedená záruka má na tyto vztahy a určení jednání, které tito věřitelé, kteří mají právo uplatnit záruku v případě nezaplacení určité finanční částky nebo neplnění nějaké služby, mohou se znalostí této záruky přijmout.

83 Tato metoda není právně chybná.

84 Na jedné straně je totiž záruka akcesorický závazek, který nemůže být zkoumán bez ohledu na závazek, ke kterému se váže. Kvůli této povaze nemůže být závazek státu v podobě záruky považován za státní podporu ve smyslu článku 107 odst. 1 SFEU sám o sobě, ale pouze ve spojení se závazkem, který zajišťuje. Z toho vyplývá, jak při jednání uvedla sama Komise, že implicitní a neomezená státní záruka spjatá s postavením EPIC nemůže být považována za státní podporu kvůli pouhému faktu, že je bezplatná.

85 Na druhé straně zvláštnost záruky, která je předmětem napadeného rozhodnutí, spočívá v tom, že je spjata s právním postavením podniku, který je jejím příjemcem. Neváže se tedy ke konkrétnímu závazku, ale pokrývá všechny závazky tohoto podniku.

86 Kvůli této zvláštnosti může záruka, která je předmětem napadeného rozhodnutí, ovlivnit vnímání podniku, který je jejím příjemcem, jeho věřiteli. Ačkoli totiž věřitelé tohoto podniku nemají možnost vyjednávat podmínky záruky, mohou její existenci zohlednit při vyjednávání podmínek jejich vlastních smluv s tímto podnikem.

87 Výhoda ve smyslu judikatury citované v bodech 69 až 71 výše, která vyplývá ze státní záruky spjaté s právním postavením podniku, který je jejím příjemcem, se tak projeví ve vztahu, který spojuje tento podnik s jeho věřiteli, v tomto případě bankovními a finančními institucemi, dodavateli a zákazníky. Spočívá v příznivějším zacházení těchto věřitelů, již se v případě nezaplacení určité finanční částky nebo neplnění nějaké služby mohou dovolávat záruky, s podnikem-příjemcem, čímž se snižují náklady, které obvykle zatěžují jeho účty nebo maximalizují jeho výnosy.

88 Nakonec vyplývá z judikatury citované v bodě 71 výše, že aby bylo možné učinit v konkrétním případě závěr o existenci výhody, je ještě třeba, aby příznivější zacházení, které věřitelé poskytují podniku-příjemci záruky, jakož i náklady a výnosy tohoto podniku, které byly tímto zacházením sníženy nebo zvýšeny, byly určeny se zohledněním všech relevantních okolností sporné operace a jejích souvislostí, včetně situace podniku-příjemce a dotčeného trhu.

89 Předcházející úvahy potvrzují, že Komise se nedopustila nesprávného právního posouzení, když v bodech 193 a 194 odůvodnění napadeného rozhodnutí rozhodla o určení existence výhody z dotčené záruky ve prospěch IFPEN, pokud jde o její vztahy se třemi skupinami jejích věřitelů: bankovními a finančními institucemi, dodavateli a zákazníky.

90 Naopak způsob, jakým Komise tuto metodu v projednávané věci použila, vykazuje závažné vady, zejména co se týče definice výhody, které IFPEN údajně požívala ve svých vztazích s dodavateli a zákazníky.

91 Co se totiž týče vztahů mezi IFPEN a bankovními a finančními institucemi, definovala Komise výhodu, jíž mohla IFPEN díky dotčené záruce požívat tak, že spočívá ve výhodnějších podmínkách, které mohla IFPEN získat na finančních trzích.

92 Tato definice výhody nevzbuzuje žádnou kritiku, jelikož jak judikatura Soudního dvora, tak sdělení o zárukách uznávají, že v případě státní záruky včetně záruky vyplývající z postavení podniku chráněného před úpadkovými řízeními obecného práva mohou věřitelé, jako jsou bankovní a finanční instituce poskytovat podniku-příjemci této záruky příznivější zacházení v podobě výhodnějších podmínek financování. V tomto smyslu může existence státní záruky vést ke snížení nákladů, které obvykle zatěžují účty podniků-příjemců záruky.

93 Je nicméně třeba připomenout, že v projednávané věci Komise výslovně vyloučila existenci takové výhody, když po přezkoumání podmínek půjček uzavřených IFPEN nebo jí nabídnutých před a po její přeměně na EPIC konstatovala, že v období od této přeměny až do konce roku 2010 tyto podmínky odpovídaly tržním podmínkám (bod 199 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

94 Na rozdíl od toho, co konstatovala o vztazích mezi IFPEN a bankovními a finančními institucemi, pokud jde o vztahy mezi IFPEN a jejími dodavateli a zákazníky, došla Komise k závěru, že dotčená záruka dala vzniknout „skutečné hospodářské výhodě“ ve prospěch IFPEN. Tento závěr při přezkoumání neobstojí. Jak bude prokázáno dále, je založen na čistě hypotetickém odůvodnění, které navíc není dostatečně jasné ani soudržné do té míry, že je napadené rozhodnutí částečně stiženo nedostatkem odůvodnění.

95 Zaprvé, pokud jde o vztahy mezi IFPEN a dodavateli, z napadeného rozhodnutí vyplývá, že Komise definovala výhodu, kterou mohla IFPEN získat ze státní záruky spjaté s jejím postavením EPIC jako nižší ceny poskytnuté jejími dodavateli s vědomím skutečnosti, že toto postavení znamená neomezenou státní záruku za riziko neplnění závazků vyplývajícího z platební neschopnosti.

96 Na jedné straně vyplývá z bodu 203 odůvodnění napadeného rozhodnutí, že podle Komise existuje fenomén „nižší cen[y], která vyplývá z příznivějšího posouzení smluvními partnery rizika neplnění závazků ze strany subjektu, o němž vědí, že je chráněn před rizikem soudní likvidace svým právním postavením veřejné instituce“.

97 Na druhé straně v bodě 214 odůvodnění napadeného rozhodnutí má Komise za to, že „[IFPEN] získala pro výkon svých hospodářských činností skutečnou hospodářskou výhodu, která spočívá v nižších cenách uplatňovaných jejími dodavateli a vyplývá z výhodnějšího hodnocení rizika neplnění závazků ze strany podniku, ke kterému tito dodavatelé dospěli“.

98 Jak správně uvádí IFPEN, z poznámek v bodě 203 odůvodnění napadeného rozhodnutí, stejně jako z definice výhody uvedené v bodě 214 odůvodnění uvedeného rozhodnutí vyplývá, že podle Komise obecně v případě neomezené státní záruky vyplývající z právní nemožnosti být podroben úpadkovému řízení obecného práva hodnotí dodavatelé příznivěji riziko neplnění závazků ze strany podniku, který požívá této záruky, že toto příznivější hodnocení přenášejí do cen poskytnutých tomuto podniku a tyto nižší ceny jsou nutně přičitatelné tomuto příznivějšímu hodnocení.

99 Komise však v napadeném rozhodnutí neuvádí žádný prvek, který by mohl prokázat opodstatněnost tří domněnek, které tvoří její odůvodnění. Napadené rozhodnutí konkrétně nezmiňuje žádný prvek prokazující existenci fenoménu nižší ceny na dotčeném trhu nebo v obchodním styku obecně, poskytnuté dodavateli podnikům, které požívají státní záruky proti riziku platební neschopnosti.

100 Skutkové okolnosti uvedené v napadeném rozhodnutí ostatně odporují domněnkám Komise. Z bodu 70 odůvodnění napadeného rozhodnutí totiž vyplývá, že podnik, který se účastnil správního řízení jako zúčastněná třetí strana, tj. společnost UOP, která je konkurentem společnosti Axens, prohlásil, že „subjektu ‚[IFPEN]/Axens' mohly být poskytnuty zvýhodněné podmínky v porovnání s konkurencí". Komise připojila, že „v tomto směru odkazuje [uvedený podnik] na smlouvy podepsané společně [IFPEN] a společností Axens uvedené v rozhodnutí o zahájení řízení", jejichž existence byla potvrzena francouzskými orgány.

101 V bodě 248 odůvodnění napadeného rozhodnutí, v jeho části věnované analýze výhod přenesených na soukromoprávní dceřiné společnosti IFPEN, však Komise odkázala na smlouvy spolupodepsané IFPEN a jejími dceřinými společnostmi, uvedené v bodě 70 odůvodnění napadeného rozhodnutí, a upřesnila, že se jednalo o smlouvy o poskytnutí služeb při přepravách zaměstnanců různých subjektů „skupiny IFPEN", a uvedla, že snížení cen, které mohla „skupina IFPEN" získat v rámci těchto smluv, bylo poskytnuto z důvodu hromadného nákupu. Tak za předpokladu, že dodavatelé mohli snížit ceny svých služeb prodávaných IFPEN a jejím dceřiným společnostem, informace získávané Komisí v průběhu formálního vyšetřovacího řízení naznačovaly, že tyto nižší ceny mohou mít jiné vysvětlení, než je existence neomezené státní záruky ve prospěch IFPEN.

102 Konečně, pokud jde konkrétně o situaci IFPEN, nic v napadeném rozhodnutí nenaznačuje, že by Komise zkoumala nebo že by si vůbec položila otázku, zda vnímání IFPEN jejími dodavateli mohlo být jakýmkoli způsobem ovlivněno přeměnou této instituce na EPIC nebo zda její dodavatelé použili příznivější zacházení s IFPEN po její přeměně na EPIC. Napadené rozhodnutí neobsahuje ani úvahy umožňující konstatování, že Komise zjišťovala, zda dodavatelé IFPEN věděli o tom, že její postavení EPIC může být vykládáno jako státní záruka pokrývající riziko platební neschopnosti.

103 V tomto ohledu je ještě třeba uvést, že francouzské orgány během správního řízení, zejména ve svých dopisech ze dne 13. října 2008 a 25. listopadu 2010 napadly teoretické a na domněnkách založené odůvodnění Komise spočívající v údajně nižších cenách souvisejících s příznivějším hodnocením rizika neplnění závazků IFPEN ze strany dodavatelů. Francouzské orgány rovněž informovaly Komisi, že všeobecné nákupní podmínky IFPEN nebyly ovlivněny její přeměnou na EPIC a že průměrné trvání úhrady dluhů vůči dodavatelům IFPEN zůstalo i nadále v rámci požadavků relevantních ustanovení francouzského obchodního zákoníku. Konečně tvrdily, že existence výhody ve vztazích IFPEN s dodavateli je vyloučena z důvodu povinnosti uskutečnit veřejnou soutěž, které IFPEN podléhá.

104 V odpovědi na tyto argumenty Komise v bodě 203 odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla, že nižší ceny, které mohou být důsledkem vyhlášení veřejné soutěže pro dodavatele IFPEN musí být odlišeny od nižších cen vyplývajících z příznivějšího hodnocení rizika neplnění závazků tohoto podniku ze strany dodavatelů. V následujícím bodě odůvodnění se Komise rovnou pustila do hodnocení těchto nižších cen a uvedla následující:

„Pro účely posouzení nižších cen následkem příznivějšího posouzení rizika neplnění závazků ze strany instituce s postavením EPIC jejími dodavateli, má Komise v úmyslu vycházet v úvahách z nákladů na krytí případného rizika. Při neexistenci státní záruky by totiž dodavatel IFPEN, který by chtěl získat srovnatelnou záruku (neboli získat úplné krytí rizika neplnění závazků ze strany smluvního partnera), mohl využít služeb peněžního ústavu nebo specializované pojišťovny. Takové převzetí rizika neplnění závazků především běžně nabízejí společnosti, které se specializují na faktoring."

105 Připomínky vyložené v bodech 203 a 204 odůvodnění napadeného rozhodnutí ve spojení s bodem 214 odůvodnění uvedeného rozhodnutí osvětlují logickou chybu, kterou je stiženo odůvodnění Komise.

106 Z těchto bodů odůvodnění totiž vyplývá, že Komise ve skutečnosti pouze předpokládala existenci nižších cen díky příznivějšímu hodnocení rizika neplnění závazků IFPEN ze strany dodavatelů bez ověření opodstatněnosti tohoto předpokladu. Dále se pokusila odhadnout rozsah tohoto snížení cen prostřednictvím ukazatele, který neměří vlastní snížení cen, ale pouze hodnotu záruky, kterou považovala za srovnatelnou s tou, kterou využívala IFPEN. Tuto poslední hodnotu Komise v bodě 214 odůvodnění napadeného rozhodnutí zvolila jako skutečnou výhodu, která vznikla z dotčené záruky ve prospěch IFPEN. Místo prokázání existence výhody pro následné vypočtení její výše Komise provedla odůvodnění opačným směrem, vyvozením existence výhody z pouhé skutečnosti, že s použitím porovnání mohla provést její odhad.

107 Je ostatně nutno konstatovat, že přístup zvolený Komisí pro určení výhody získané IFPEN z dotčené záruky v jejích vztazích s dodavateli se výrazně liší od přístupu zvoleného pro určení výhody ve vztazích této instituce s bankovními a finančními institucemi. Ve druhém případě Komise provedla průzkum skutečných účinků záruky, když zkoumala jednu po druhé půjčky uzavřené IFPEN, jakož i jako nabídky úvěrových linek, které jí byly nabídnuty po její přeměně na EPIC a porovnala jejich podmínky s podmínkami půjček uzavřených před touto přeměnou. Naopak co se týče vztahů s dodavateli, omezila se na použití čistě hypotetického odůvodnění a úplně opomněla ověřit své předpoklady zkoumáním dotčeného trhu.

108 Z předcházejícího vyplývá, že co se týče existence výhody, kterou mohla IFPEN získat z dotčené záruky ve vztazích s dodavateli, neunesla Komise důkazní břemeno, jak je vymezeno judikaturou citovanou v bodě 71 výše. Komise zejména neprokázala, že v případě takové záruky jako je dotčená záruka, byli dodavatelé podniku-příjemce této záruky schopni mu poskytnout příznivější zacházení, zejména snížením cen svých výrobků a služeb, čímž vyjádřili své příznivější hodnocení rizika neplnění závazků uvedeného podniku. Komise se tedy dopustila pochybení, když v bodě 214 odůvodnění napadeného rozhodnutí dospěla k závěru, že IFPEN požívala skutečné hospodářské výhody spočívající v nižších cenách uplatňovaných jejími dodavateli a vyplývající z jejich příznivějšího hodnocení jejího rizika neplnění závazků.

109 Kromě toho vzhledem k samotné definici výhody, kterou IFPEN mohla získat z dotčené záruky ve vztazích s dodavateli (viz body 95 až 97 výše), se Komise dopustila nesprávného právního posouzení, když za účelem provedení odhadu této výhody zvolila použití faktoringu pro „odůvodnění pomocí nákladů na krytí případného rizika“ namísto zkoumání úrovně cen uplatňovaných dodavateli ve vztahu k IFPEN.

110 Z předcházejícího vyplývá, že není třeba přezkoumávat argumenty, kterými žalobkyně napadají vhodnost použití faktoringu pro odhad výše výhody poskytnuté IFPEN dotčenou zárukou v jejích vztazích s dodavateli. Komise totiž nemohla přistoupit k odhadu výhody, jejíž existence nebyla nijak prokázána.

111 Zadruhé, co se týče vztahů mezi IFPEN a zákazníky, z napadeného rozhodnutí vyplývá, že Komise definovala výhodu, kterou mohla IFPEN získat ze státní záruky spjaté s jejím postavením EPIC jako neplacení prémie odpovídající záruce za řádné provedení smlouvy nebo přinejmenším záruce za vynaložení maximálního úsilí, a mohla tuto výhodu nabídnout svým zákazníkům.

112 Tato definice je založena na zjištění podpořeném jediným svědectvím společnosti UOP, podle kterého jsou v oblasti převodu technologií nabyvatelé obzvláště citliví na záruky, které jsou jim jejich dodavatelé schopni poskytnout z hlediska krytí smluvní i mimosmluvní odpovědnosti (bod 216

odůvodnění napadeného rozhodnutí). Komise vyšla z tohoto zjištění, vyloučila otázku krytí mimosmluvní odpovědnosti IFPEN dotčenou zárukou jako irelevantní a v bodech 220 a 221 odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla následující:

„(220)
[…] se zřetelem na záruku, kterou poskytl stát IFPEN, mají její zákazníci jistotu, že se instituce nikdy nedostane do situace soudní likvidace, a bude tedy vždy schopna plnit své smluvní závazky, nebo pokud tak neučiní, budou odškodněni za neplnění závazků z její strany […]

(221)
Podobně jako při úvahách [...] vysvětl[ených] v 204. bodě odůvodnění a bodech následujících, se Komise domnívá, že pokud jde o vztahy s dodavateli, při neexistenci státní záruky je zákazník, který chce získat stejnou úroveň ochrany, nucený sjednat u finančního zprostředkovatele (bankovní instituce nebo pojišťovny) záruku za řádné provedení smlouvy (anglicky „performance bond“), aby získal jistotu o řádném plnění smlouvy, která ho váže s [IFPEN]. Cílem takové ochrany je zaručit tomuto zákazníkovi finanční náhradu v případě škody, která vznikla následkem (úplného nebo částečného) neplnění smlouvy.“

113 V následujících bodech odůvodnění provedla Komise odhad nákladů na záruku za řádné plnění smlouvy nebo záruku za vynaložení maximálního úsilí a měla za to, že taková záruka by znamenala maximální sazbu ve výši 5 % obratu vytvořeného krytou službou (body 223 až 225 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Rovněž se pokusila mezi hospodářskými činnostmi IFPEN určit služby, které by byly „takovou zárukou“ kryty (body 226 až 235 odůvodnění). V bodě 236 odůvodnění napadeného rozhodnutí Komise konstatovala následující:

„[…] [IFPEN] požívala při výkonu svých hospodářských činností skutečné hospodářské výhody, která spočívala v tom, že neplatila prémii odpovídající záruce za řádné provedení smlouvy nebo přinejmenším záruce za vynaložení maximálního úsilí, a mohla tuto výhodu nabídnout v oblasti výzkumu svým zákazníkům, mezi něž patřily i její dceřiné společnosti Axens a Prosernat v jejich výhradních oblastech činnosti. Ač Komise není schopna tuto výhodu kvůli specifičnosti krytého rizika přesně vyčíslit, domnívá se, že tato výhoda v každém případě, službu po službě, rok po roce, nebude vyšší než částky uvedené v tabulce 5 v tomto bodu odůvodnění […]“

114 Jak uvádí žalobkyně, odůvodnění použité Komisí pro definování výhody, které požívala IFPEN ve vztazích se svými klienty, v tomto ohledu předpokládá, že v běžných tržních podmínkách zákazníci výzkumných ústavů jako je IFPEN využívají záruky za řádné provedení smlouvy nebo záruky za vynaložení maximálního úsilí, aby se chránili proti riziku platební neschopnosti svého smluvního partnera, a že v případě takové záruky, které požívá IFPEN, nemusí již její klienti takovou záruku uzavírat nebo již nevyžadují, aby takovou záruku poskytla. Odůvodnění Komise rovněž zahrnuje, že upuštění od záruky za řádné provedení smlouvy nebo alespoň záruky za vynaložení maximálního úsilí zákazníky IFPEN je nutně přičitatelné existenci státní záruky spjaté s jejím postavením EPIC.

115 Avšak podobně jako u svých poznámek týkajících se výhody ve vztazích s dodavateli (viz bod 99 výše) neposkytuje Komise žádný důkaz, který by mohl prokázat opodstatněnost, nikoli jen pravděpodobnost, předpokladů, které tvoří její odůvodnění. Napadené rozhodnutí zejména nezmiňuje žádný důkaz, který by mohl potvrdit, že zákazníci výzkumných ústavů předjímají riziko platební neschopnosti svých smluvních partnerů a požadují záruku za řádné provedení smlouvy nebo záruku za vynaložení maximálního úsilí. Komise také vůbec neuvádí žádný objektivní údaj, který by potvrdil, že v případě záruky jako je záruka spjatá s postavením EPIC mají zákazníci takové instituce sklon nevyžadovat od tohoto podniku záruku za řádné provedení smlouvy nebo za vynaložení maximálního úsilí nebo je nesjednávat u pojistitele. Konečně nic v odůvodnění napadeného rozhodnutí nenaznačuje, že Komise zkoumala, zda vnímání IFPEN jejími zákazníky mohlo být ovlivněno její přeměnou na EPIC nebo že tito zákazníci vykládali nové právní postavení IFPEN jako státní záruku proti riziku platební neschopnosti.

116 Připomínky Komise týkající se výhody, kterou údajně získala IFPEN ze záruky spjaté s jejím postavením EPIC ve vztazích se zákazníky, jakož i definice této výhody uvedená v bodě 236 odůvodnění napadeného rozhodnutí obsahují ještě vážnější nedostatky. Na jedné straně neumožňují pochopit, jaké příznivější zacházení by byli zákazníci IFPEN vůči ní jako její věřitelé schopni použít v případě uvedené záruky. Na druhé straně jsou matoucí a nesoudržné a vznáší pochybnosti ohledně určení příjemce této záruky.

117 Zaprvé z úvah uvedených v bodech 86 až 89 výše totiž vyplývá, že v případech záruk, jako je dotčená záruka, se hospodářská výhoda pro podnik-příjemce projevuje zejména ve vztahu, který jej váže k jeho věřitelům, v tomto případě jeho zákazníkům, a spočívá v příznivějším zacházení, které tito věřitelé, kteří se v případě neplnění mohou dovolávat této záruky, poskytují uvedenému podniku a snižují tak jeho náklady nebo maximalizují jeho výnosy.

118 Kromě toho, jak bylo uvedeno v bodech 82 a 89 výše, je to právě určení tohoto příznivějšího zacházení, které podporuje metodiku zvolenou Komisí v napadeném rozhodnutí pro prokázání výhody získané IFPAN z dotčené záruky.

119 Avšak bod 236 odůvodnění napadeného rozhodnutí pouze uvádí, že díky dotčené záruce mohla IFPEN svým zákazníkům nabídnout „neplacení prémie odpovídající záruce za řádné provedení smlouvy [nebo] přinejmenším záruce za vynaložení maximálního úsilí“, aniž by bylo upřesněno, jak toto neplacení prémie mohlo ovlivnit vztah mezi IFPEN a jejími zákazníky. Komise konkrétně neupřesňuje, zda se zákazníci v případě této záruky více zajímali o tuto instituci než o ostatní výzkumné ústavy nebo zda byli připraveni zaplatit za služby IFPEN vyšší ceny, aby tak vyjádřili své příznivější hodnocení jejího rizika neplnění závazků. Komise tak opomněla definovat výhodu, kterou mohla IFPEN získat z dotčené záruky ve vztazích se zákazníky.

120 Zadruhé Tribunál může jen sdílet rozpaky IFPEN, která v žalobě poukazuje na obzvláště zmatené odůvodnění týkající se definice výhody, kterou údajně využívala díky dotčené záruce ve svých vztazích se zákazníky. Je totiž obtížné pochopit, kdo by měl podle Komise – zákazníci IFPEN nebo sama IFPEN – uzavřít záruku za řádné provedení smlouvy a kdo by měl v konečném důsledku prospěch v podobě snížení nákladů odpovídajícího uvedené záruce.

121 V tomto ohledu je třeba uvést, že v bodě 221 odůvodnění napadeného rozhodnutí, převzatém v bodě 112 výše, Komise tvrdí, že „zákazník, který chce získat stejnou úroveň ochrany, [je] nucený sjednat u finančního zprostředkovatele […] záruku za řádné provedení smlouvy […]“, což lze chápat tak, že to jsou zákazníci IFPEN nebo jejích konkurentů, kdo musí uzavřít pojistku na řádné provedené smlouvy a zaplatit odpovídající prémii.

122 Jiné části napadeného rozhodnutí naopak umožňují závěr, že je to IFPEN, kdo by měl platit prémii za záruku za řádné plnění smlouvy. Například v bodě 236 odůvodnění napadeného rozhodnutí, převzatém v bodě 113 výše, Komise uvedla, že „[IFPEN] požívala [...] skutečné hospodářské výhody, která spočívala v tom, že neplatila prémii odpovídající záruce za řádné provedení smlouvy nebo přinejmenším záruce za vynaložení maximálního úsilí, a mohla tuto výhodu nabídnout […] svým zákazníkům“. Rovněž v bodě 246 odůvodnění, v části týkající se převodu výhod vzniklých ve prospěch IFPEN na její soukromoprávní dceřiné společnosti Komise uvedla, že „posuzování účtů [IFPEN] ukázalo, že prémie odpovídající záruce za řádné provedení smlouvy nebo přinejmenším záruce za vynaložení maximálního úsilí, [která nebyla zaplacena státu, nemohla být ze strany IFPEN započtena ani do sazeb odměny založené na nákladech, požadovaných od dceřiných společností za služby, které jim byly poskytnuty.]“

123 Tyto části je podle Komise třeba v běžném tržním prostředí vykládat v tom smyslu, že zákazníci výzkumných ústavů uzavírají pojistky na řádné provedení smlouvy nebo na vynaložení maximálního úsilí, aby se chránili před rizikem neplnění smlouvy, včetně neplnění z důvodů spojených s platební neschopností jejich smluvního partnera. Avšak pokud se rozhodnou stát se zákazníky IFPEN, již

nemusí takovou pojistku uzavírat, protože IFPEN jim může nabídnout státní záruku, která může být využita v případě neplnění smlouvy z důvodu platební neschopnosti. Pokud IFPEN získal svou záruku bezplatně, může ji rovněž bezplatně nabídnout svým zákazníkům.

124 I když výklad napadeného rozhodnutí navržený v bodě 123 výše umožňuje uvést do souladu body 221 a 236 jeho odůvodnění, má svá omezení. Na jedné straně totiž, i když je třeba připustit, že náklad na prémii za záruku za řádné plnění smlouvy obvykle dopadá na zákazníky IFPEN, musí být státní záruka, kterou využívá IFPEN, vykládána spíše tak, že poskytuje výhodu uvedeným zákazníkům. Jak totiž na jednání správně uvedly žalobkyně, v takovém případě záruka, kterou využívá IFPEN, snímá z jejích zákazníků náklad na prémii za záruku za řádné plnění smlouvy, kterou by obvykle, při neexistenci této první záruky, museli uhradit. Na druhé straně tento výklad neumožňuje vyjasnit smysl bodu 246 odůvodnění napadeného rozhodnutí, ze kterého vyplývá, že IFPEN by měl zaplatit státu prémii za záruku za řádné provedení smlouvy.

125 Komise odpověděla na pochybnosti vyjádřené IFPEN a v žalobní odpovědi uvedla, že použití záruky za řádné provedení smlouvy je součástí nepřímého stanovení ceny implicitní a neomezené záruky, které požívala IFPEN. V rámci tohoto cvičení je málo důležité, zda je záruka za řádné provedení smlouvy uzavřena prodejcem nebo jeho zákazníkem, relevantním údajem je cena záruky za řádné provedení smlouvy. Obecně by tato záruka byla uzavřena zákazníkem a tento příklad je ten použitý v napadeném rozhodnutí.

126 Tato vysvětlení, která mohou být přezkoumána pouze pod podmínkou dodržení ustálené judikatury, podle které musí stačit rozhodnutí samo o sobě a jeho odůvodnění nemůže vycházet z později poskytnutých písemných nebo ústních vysvětlení, pokud je proti předmětnému rozhodnutí již podána žaloba před unijním soudem (viz rozsudek ze dne 15. června 2005, Corsica Ferries France v Komise, T-349/03, EU:T:2005:221, bod 287 a citovaná judikatura), nejsou dostatečná pro vyjasnění odůvodnění napadeného rozhodnutí, na jehož nejasnost poukázala IFPEN.

127 Pokud by totiž nebylo podstatné určit, kdo má hradit náklad na prémii za záruku za řádné plnění smlouvy, jak tvrdí Komise, tedy v jejím dokazování by byla podstatná pouze cena této záruky za řádné plnění smlouvy, pak by bylo třeba zvažovat, což se Komise snažila prokázat v části napadeného rozhodnutí týkající se vztahů mezi IFPEN a jejími zákazníky, jaká je částka prémie, která by mohla být na trhu požadována od IFPEN za záruku obdobnou záruce spjaté s jejím postavením EPIC. Neplacení této prémie by představovalo výhodu, kterou IFPEN získala ve svých vztazích se zákazníky.

128 Pokud by bylo odůvodnění týkající se výhody ve vztazích se zákazníky vykládáno v tomto smyslu, bylo by neslučitelné s metodikou zvolenou Komisí pro prokázání existence výhody ve prospěch IFPEN, vyloženou v bodě 82 výše. Přístup, který Komise použila v žalobní odpovědi, nezahrnuje určení příznivějšího jednání, které by mohli vůči IFPEN přijmout její zákazníci, jakožto její věřitelé, v případě dotčené záruky. Tento přístup je tak úplně opačný než přístupy použité pro určení výhody vyplývající z dotčené záruky ve prospěch IFPEN v jejích vztazích s bankovními a finančními institucemi a dodavateli. Pro připomenutí, co se týče bankovních a finančních institucí, přezkoumala Komise podmínky půjček jimi uzavřených nebo nabídnutých IFPEN. Tím Komise ověřila, zda dotčená záruka měla skutečný vliv na jednání těchto institucí ve vztahu k IFPEN. Co se týče dodavatelů, Komise nejprve určila příznivější jednání, které mohli přijmout ve vztahu k IFPEN v případě dotčené záruky. Chybně shledala (viz bod 106 výše), že toto jednání spočívalo v nižších cenách zboží a služeb poskytovaných IFPEN. Poté se Komise pokusila vypočítat hodnotu tohoto snížení cen tím, že použila faktoring.

129 Odůvodnění týkající se výhody ve vztazích se zákazníky, vyložené ve smyslu naznačeném v bodě 127 výše, je rovněž právně vadné. Výklad, který Komise uvádí v žalobní odpovědi, se omezuje na apriorní zjištění, podle kterého dotčená záruka nutně představuje státní podporu kvůli pouhému faktu, že je bezplatná, a proto není třeba zkoumat vliv této záruky na vztah, ke kterému se váže, v tomto případě vztah mezi IFPEN a skupinou věřitelů tvořenou jejími zákazníky. Jak bylo vyloženo v bodě 84 výše,

takové konstatování není v souladu s vlastní povahou záruky, která jako akcesorický závazek nemůže být zkoumána bez ohledu na závazek, ke kterému se váže. Kromě toho je třeba připomenout, že podle judikatury definuje čl. 107 odst. 1 SFEU státní zásahy podle jejich účinků. Není to tedy forma státního zásahu, jeho důvody nebo cíle, ale jeho účinek, co určuje jeho kvalifikaci jako státní podpory ve smyslu tohoto ustanovení (viz rozsudek ze dne 19. března 2013, Bouygues a Bouygues Télécom v. Komise a další, C-399/10 P a C-401/10 P, EU:C:2013:175, bod 102 a citovaná judikatura). Z toho vyplývá, že aby mohl být státní zásah kvalifikován jako státní podpora ve smyslu tohoto ustanovení, musí Komise posoudit účinky, které tento zásah může vyvolat, v tomto případě jeho vliv na vztahy mezi IFPEN a jejími zákazníky. Argumentací uvedenou v žalobní odpovědi se však Komise snaží úplně zříci přezkoumávání účinků dotčené záruky, jakkoli by byly potenciální.

130 Z výše uvedeného vyplývá, že kromě vady uvedené v bodě 115 výše, je odůvodnění předložené Komisí v napadeném rozhodnutí, co se týče existence výhody, kterou mohla IFPEN získat ze státní záruky spjaté s jejím postavením EPIC, pokud jde o její vztahy se zákazníky, nejasné a nesoudržné. Takové odůvodnění neodpovídá standardu požadovanému článkem 296 SFEU. Aby totiž bylo odůvodnění s tímto ustanovením v souladu, musí z něho jasně a jednoznačně vyplývat úvahy orgánu, jenž akt vydal, tak, aby se zúčastněné osoby mohly seznámit s důvody, které vedly k přijetí opatření, a příslušný soud mohl vykonávat přezkum (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. října 2008, TV2/Danmark a další v. Komise, T-309/04, T-317/04, T-329/04 a T-336/04, EU:T:2008:457, bod 178 a citovaná judikatura) a musí být logické a především nesmí vykazovat vnitřní rozpor, který by bránil řádnému pochopení důvodů, ze kterých dotčený akt vychází (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. července 2008, Bertelsmann a Sony Corporation of America v. Impala, C-413/06 P, EU:C:2008:392, bod 169, a rozsudek ze dne 29. září 2011, Elf Aquitaine v. Komise, C-521/09 P, EU:C:2011:620, bod 151).

131 Je tudíž třeba konstatovat, že co se týče prokázání existence hospodářské výhody vyplývající z dotčené záruky ve prospěch IFPEN v jejích vztazích se zákazníky, Komise ani neunesla důkazní břemeno, jak je definováno judikaturou citovanou v bodě 71 výše, ani nedostála povinnosti odůvodnění, jak je vykládána judikaturou citovanou v bodě 130 výše. Komise tedy v bodě 236 odůvodnění napadeného rozhodnutí dospěla k nesprávnému závěru, že díky dotčené záruce požívala IFPEN při výkonu svých hospodářských činností skutečné hospodářské výhody, která spočívala v tom, že neplatila prémii odpovídající záruce za řádné provedení smlouvy nebo přinejmenším záruce za vynaložení maximálního úsilí, a mohla tuto výhodu nabídnout v oblasti výzkumu svým zákazníkům, mezi něž patřily i její dceřiné společnosti Axens a Prosernat v jejich výhradních oblastech činnosti.

132 Z toho vyplývá, že není třeba zkoumat argumenty, kterými žalobkyně napadají vhodnost použití záruk za řádné provedení smlouvy nebo záruk za vynaložení maximálního úsilí pro odhad výše výhody poskytnuté IFPEN dotčenou zárukou v jejích vztazích se zákazníky.

133 Argumenty uvedené Komisí v jejích písemných podáních Tribunálu a rozvedené na jednání nemohou vyvrátit závěry učiněné v bodech 108 a 131 výše.

134 Zaprvé Komise tvrdí, že v souladu s bodem 99 rozsudku ze dne 3. dubna 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), nemusí pro prokázání existence výhody poskytnuté státní zárukou spjatou s postavením EPIC prokázat skutečné účinky této záruky. Pokud může být v souladu s výše uvedeným rozsudkem existence této výhody předpokládána, postačí k jejímu prokázání, aby prokázala existenci státní záruky.

135 Kromě toho se odvolává zejména na rozsudek ze dne 14. února 1990, Francie v. Komise (C-301/87, EU:C:1990:67), a rozsudek ze dne 8. prosince 2011, France Télécom v. Komise (C-81/10 P, EU:C:2011:811), a tvrdí, že k prokázání existence státní podpory stačí, aby opatření mohlo příjemci výhodu poskytnout, aniž by bylo nezbytné ověřit skutečnost nebo rozsah výhody. Dodává, že pokud by tomu bylo jinak, byly by členské státy, které podpory neoznamují, ve výhodě oproti těm, kteří je oznamují.

136 Tyto argumenty nemohou obstát. Je totiž třeba uvést, že možnost použít domněnku jako důkazní prostředek závisí na věrohodnosti předpokladů, na kterých je založena. V rozsudku ze dne 3. dubna 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217) Soudní dvůr rozhodl, že dlužník, kterému byla poskytnuta půjčka zaručená veřejnými orgány členského státu, získá obvykle výhodu, jelikož finanční náklady, které nese, jsou nižší než finanční náklady, které by nesl, kdyby si musel obstarat totéž financování a tutéž záruku za tržní ceny (rozsudek ze dne 3. dubna 2014, La Poste, C-559/12 P, EU:C:2014:217, bod 96). Soudní dvůr rovněž připomněl, že sdělení o zárukách ve svých bodech 1.2, 2.1 a 2.2 výslovně uvádí, že neomezená státní záruka pro podnik, jehož právní forma vylučuje konkurzní řízení nebo jiná řízení v případě platební neschopnosti, poskytuje tomuto podniku okamžitou výhodu a představuje státní podporu, jelikož je poskytnuta, aniž by její příjemce hradil odpovídající prémii za riziko převzaté státem, a umožňuje rovněž „získat lepší finanční podmínky na získání půjčky, než jsou podmínky obvyklé na finančních trzích“ (rozsudek ze dne 3. dubna 2014, La Poste, C-559/12 P, EU:C:2014:217, bod 97). Ve světle těchto zjištění Soudní dvůr rozhodl, že existuje vyvratitelná domněnka, podle níž poskytnutí implicitní a neomezené státní záruky podniku, který nepodléhá běžným postupům vyrovnání a likvidace, má za následek zlepšení jeho finanční situace snížením zátěže, kterou by za obvyklých okolností musel nést jeho rozpočet (rozsudek ze dne 3. dubna 2014, La Poste, C-559/12 P, EU:C:2014:217, bod 98).

137 Z toho vyplývá, že domněnka stanovená v rozsudku ze dne 3. dubna 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), spočívá na dvojím předpokladu, jehož věrohodnost je Soudním dvorem připuštěna a podle kterého jednak existence záruky veřejných orgánů členského státu má příznivý vliv na hodnocení rizika neplnění závazků příjemce této záruky ze strany věřitelů, a jednak se toto příznivější hodnocení projeví snížením úvěrových nákladů.

138 Pokud jde o vztah mezi IFPEN a jejími dodavateli v projednávané věci, Komise tvrdí, že příznivý vliv existence záruky veřejných orgánů členského státu na hodnocení rizika neplnění závazků příjemce této záruky ze strany věřitelů se projeví nižšími cenami poskytnutými uvedenému příjemci jeho dodavateli.

139 Věrohodnost takového předpokladu není samozřejmá. Pokud totiž v obchodním styku vyplývají nižší ceny ze vztahu mezi dodavatelem a zákazníkem, je to spojeno s pluralitou faktorů, zejména s objemem objednávek učiněných zákazníkem (viz body 100 a 101 výše), s platebními lhůtami, které mu jsou poskytnuty dodavatelem, s dobou trvání smluvních vztahů.

140 Proto při nedostatku dodatečného vysvětlení v tomto ohledu ze strany Komise v napadeném rozhodnutí může Tribunál pouze konstatovat, že nedostatek věrohodnosti tohoto předpokladu brání tomu, aby bylo možné mít za to, že dotčená záruka může poskytnout IFPEN hospodářskou výhodu v podobě nižších cen poskytnutých dodavateli IFPEN nebo že prokázání existence této záruky postačí Komisi k prokázání existence takové výhody.

141 Kromě toho, pokud jde o vztah mezi IFPEN a zákazníky, je třeba uvést, že Komise v napadeném rozhodnutí výhodu, která měla vyplývat ve prospěch IFPEN z existence záruky ani nedefinovala, a domněnka, které se hodlá dovolávat je v tomto ohledu bezpředmětná.

142 V každém případě Komise nemůže využít vyvratitelnou domněnku stanovenou Soudním dvorem v bodech 98 a 99 rozsudku ze dne 3. dubna 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), pro prokázání existence výhody ve vztazích mezi jednak IFPEN a jednak dodavateli a zákazníky, jelikož tato domněnka umožňuje prokázat pouze existenci výhody v podobě výhodnějších úvěrových podmínek.

143 Domněnka stanovená v bodech 98 a 99 rozsudku ze dne 3. dubna 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), totiž musí být nejprve zasazena do kontextu skutkových okolností a odůvodnění rozhodnutí La Poste. Dále nemůže být vykládána bez ohledu na úvahy Soudního dvora, které předcházejí bodům 98 a 99, především na ty vysvětlené v bodech 96 a 97 uvedeného rozsudku.

Konečně úvahy vysvětlené v bodech 102 až 108 rozsudku ze dne 3. dubna 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), ve kterých Soudní dvůr odpovídá na argumenty Francouzské republiky, rovněž potvrzují omezení rozsahu uvedené domněnky.

144 Zaprvé, pokud se jedná o skutkový kontext a odůvodnění rozhodnutí La Poste, je třeba především připomenout, že podle Komise spočívala selektivní výhoda, již požívala La Poste díky implicitní a neomezené státní záruce spjaté s jejím postavením EPIC, ve výhodnějších úvěrových podmínkách, než získala na trhu. Tento závěr Komise byl založen na zjištění, podle kterého jsou úvěrové podmínky stanovovány zejména na základě finančního ratingu. Z určitého počtu analýz a metodik ratingových agentur však vyplývalo, že dotčená záruka jako základní prvek státní podpory ve prospěch La Poste pozitivně ovlivnila její finanční rating a tedy úvěrové podmínky, které byla schopna získat [body 256 až 300 odůvodnění rozhodnutí La Poste a rozsudek ze dne 3. dubna 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217, bod 18)].

145 Je tedy nutno konstatovat, že v rozhodnutí La Poste, na rozdíl od napadeného rozhodnutí, Komise posoudila existenci selektivní výhody pouze, co se týče vztahů příjemce s bankovními a finančními institucemi, a nepokoušela se ověřit, zda taková výhoda existovala ve vztazích s ostatními věřiteli, zejména dodavateli a zákazníky.

146 Kromě toho je třeba poukázat na empirickou povahu přezkumu existence selektivní výhody pro La Poste. Závěry Komise týkající se existence této výhody jsou totiž založeny na pozorování jednání účastníků úvěrového trhu, které přivedlo Komisi ke konstatování existence příčinné souvislosti mezi státní zárukou spjatou s postavením EPIC entity La Poste a reakcí bankovních a finančních institucí na rating poskytnutý ratingovými agenturami, které se promítlo do poskytnutí výhodnějších úvěrových podmínek ve prospěch La Poste. Jak vyplývá z bodů 99 až 107 a 115 až 129 výše, takový empirický přezkum pokud jde o vztahy IFPEN s dodavateli a zákazníky v napadeném rozhodnutí zjevně chybí.

147 Soudní dvůr měl v bodech 106 a 107 rozsudku ze dne 3. dubna 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), jistě za to, že přezkum metodiky ratingových agentur by měl jen potvrzující hodnotu. Nicméně je třeba zdůraznit, že přezkum těchto metodik je nadbytečný ve vztahu k dokazování provedenému prostřednictvím domněnky o existenci předem správně definované výhody. V projednávané věci je to tedy sama definice výhody, již IFPEN údajně využívala ve vztazích s dodavateli a zákazníky, co představuje problém v rozsahu, ve kterém spočívá na nesoudržném a čistě hypotetickém odůvodnění. Naopak, jak vyplývá z bodů 91 a 92 výše, definice výhody vzniklé ve prospěch IFPEN v jejích vztazích s bankovními a finančními institucemi není podrobena žádné kritice.

148 Zadruhé, pokud se jedná o body 96 a 97 rozsudku ze dne 3. dubna 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), které bezprostředně předcházejí bodům, ve kterých Soudní dvůr vyjádřil domněnku o existenci selektivní výhody, je třeba uvést, že obsahují odkazy, jednak na rozsudek ze dne 8. prosince 2011, Residex Capital IV (C-275/10, EU:C:2011:814), a jednak na body 1.2, 2.1 a 2.2 sdělení o zárukách.

149 V rozsudku ze dne 8. července 2011, Residex Capital IV (C-275/10, EU:C:2011:814), vydaném na základě předběžné otázky ze strany Hoge Raad der Nederlanden (Nejvyšší soud Nizozemska, Nizozemsko), Soudní dvůr v podstatě shledal, že na základě čl. 108 odst. 3 SFEU mají vnitrostátní soudy pravomoc zrušit veřejnou záruku v situaci, v níž byla protiprávní podpora provedena prostřednictvím této záruky, která byla poskytnuta veřejným orgánem za účelem pokrytí půjčky, kterou poskytla finanční společnost podniku, který by takovou půjčku za obvyklých tržních podmínek nemohl získat.

150 Je důležité uvést, že ve věci, která vedla k vydání rozsudku ze dne 8. prosince 2011, Residex Capital IV (C-275/10, EU:C:2011:814), o kvalifikaci záruky poskytnuté dotčeným veřejným orgánem jako státní podpory ve prospěch dlužníka nebylo pochyby, jelikož nebylo sporu o tom, že v okamžiku jejího

vzniku se dlužník již nacházel v obtížích, takže bez této záruky by nebyl schopen získat financování na kapitálových trzích (rozsudek ze dne 8. prosince 2011, Residex Capital IV, C-275/10, EU:C:2011:814, body 39 až 42).

151 Přesně do těchto souvislostí je třeba dát konstatování Soudního dvora učiněné v bodě 39 rozsudku ze dne 8. prosince 2011, Residex Capital IV (C-275/10, EU:C:2011:814), podle kterého „pokud je půjčka, kterou poskytla úvěrová instituce dlužníkovi, zaručena veřejnými orgány členského státu, získá tento dlužník obvykle finanční výhodu a je tak příjemcem podpory ve smyslu čl. [107] odst. 1 [SFEU], jelikož finanční náklady, které nese, jsou nižší než finanční náklady, které by nesl, kdyby si musel obstarat totéž financování a tutéž záruku za tržní ceny“, na který odkazuje Soudní dvůr v bodě 96 rozsudku ze dne 3. dubna 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217).

152 Proto odkaz na rozsudek ze dne 8. prosince 2011, Residex Capital IV (C-275/10, EU:C:2011:814), provedený v bodě 96 rozsudku ze dne 3. dubna 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), omezuje použití domněnky stanovené v rozsudku ze dne 3. dubna 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), na vztahy mezi podnikem-příjemcem státní záruky jako je EPIC a věřiteli, kteří mu poskytují půjčky, zejména bankovní a finanční instituce, a na výhodu v podobě výhodnějších podmínek financování.

153 Tentýž závěr se použije ohledně odkazu Soudního dvora na sdělení o zárukách.

154 Podle bodu 1.2 sdělení o zárukách:

„Záruky jsou ve své nejčastěji užívané podobě spojeny s půjčkou nebo jiným finančním závazkem uzavřeným mezi dlužníkem a věřitelem; lze je poskytovat jako individuální záruky nebo v rámci systémů záruk.

Mohou však existovat různé formy záruk v závislosti na jejich právním základu, typu příslušné transakce, době trvání apod. Aniž by byl výčet úplný, rozlišujeme následující formy záruk:

[…]

— neomezené záruky, na rozdíl od záruk omezených co do částky nebo času: za podporu ve formě záruky považuje Komise rovněž výhodnější úvěrové podmínky získané podniky, jejichž právní forma vylučuje konkurzní řízení nebo jiná řízení v případě platební neschopnosti nebo zajistí výslovnou státní záruku nebo pokrytí ztrát státem. Totéž platí, jestliže stát získá účast v podniku a přijme podmínku neomezeného ručení místo obvyklého ručení omezeného,

[…]“

155 Podle bodu 2.2 sdělení o zárukách, který se týká podpory poskytované dlužníkovi:

„Obvykle je příjemcem podpory dlužník. Jak je uvedeno v bodě 2.1, za riziko by se obvykle měla zaplatit příslušná prémie. Pokud dlužník nemusí platit prémii nebo platí nízkou prémii, je zvýhodněn. Ve srovnání se situací, kdy záruka není poskytnuta, umožňuje státní záruka dlužníkovi získat lepší finanční podmínky na získání půjčky, než jsou podmínky obvyklé na finančních trzích. Obvykle může dlužník díky státní záruce získat nižší úroky a/nebo nabízet nižší zajištění. V některých případech by dlužník nenašel bez státní záruky finanční instituci, která by byla ochotna mu půjčit za jakýchkoli podmínek. […]“

156 Je nutno poznamenat, že oba dva body sdělení o zárukách zvolené Soudním dvorem jako základ domněnky o existenci selektivní výhody stanovené v bodech 98 a 99 rozsudku ze dne 3. dubna 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), odkazují na výhodu v podobě výhodnějších úvěrových podmínek, jako je nižší sazba úroků z půjček nebo mírnějších požadavků na zajištění, které na trhu získá podnik-příjemce státní záruky.

157 Odkaz na tyto dva body sdělení o zárukách provedený Soudním dvorem v bodě 97 rozsudku ze dne 3. dubna 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), omezuje rovněž použití domněnky stanovené v uvedeném rozsudku na vztahy mezi podnikem-příjemcem státní záruky a věřiteli, kteří mu poskytují půjčky, zejména bankovními a finančními institucemi.

158 Kromě toho je třeba uvést, že Soudní dvůr odkazuje rovněž na bod 2.1 sdělení o zárukách. Jelikož se tento bod týká otázky přesunu státních zdrojů, nemá vliv na výše popsané úvahy. V každém případě nelze, s ohledem na úvahy uvedené v bodě 84 výše, z tohoto bodu vyvodit, že by neomezená státní záruka spjatá s postavením EPIC mohla být chápána tak, že poskytuje takové instituci nějakou výhodu jen kvůli prostému faktu, že je bezplatná.

159 Konečně zatřetí, poznámky provedené Soudním dvorem v reakci na argumenty předložené Francouzskou republikou, zejména v bodě 104 rozsudku ze dne 3. dubna 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), potvrzují, že jednodušší způsob prokazování přijatý unijním soudem pro prokázání, zda implicitní a neomezená státní záruka spjatá s postavením EPIC představuje hospodářskou výhodu, je použitelný v případě dlužníka, který může díky uvedené záruce využít nižší úrokové sazby nebo poskytnout nižší úroveň zajištění.

160 Z předcházejících úvah vyplývá, že použití domněnky stanovené v rozsudku ze dne 3. dubna 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), je omezeno na vztahy, které se týkají financování, půjčky nebo šířeji úvěru ze strany věřitele EPIC, zejména vztahy mezi touto EPIC a bankovními a finančními institucemi.

161 V tomto ohledu je ještě důležité uvést, že při jednání Komise připustila, že výhoda ve vztazích mezi EPIC a jejími dodavateli by mohla být vyloučena, pokud by bylo dokázáno, že taková instituce platí svým dodavatelům hotově, což nebylo v případě IFPEN prokázáno. Kromě toho ze spisu vyplývá, že při formálním vyšetřovacím řízení se Komise snažila zjistit, jaké byly v případě IFPEN platební podmínky jejího dluhu vůči dodavatelům (viz bod 103 výše). Je nicméně nutno konstatovat, že odůvodnění napadeného rozhodnutí neobsahuje žádný odkaz na odůvodnění ohledně úvěru, který by případně mohl umožnit uvažovat o použití domněnky stanovené v rozsudku ze dne 3. dubna 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), ve vztazích mezi IFPEN a jejími dodavateli.

162 Zadruhé na základě zejména rozsudků ze dne 15. prosince 2005, Itálie v. Komise (C-66/02, EU:C:2005:768, body 91 a 92), ze dne 6. září 2006, Portugalsko v. Komise (C-88/03, EU:C:2006:511, bod 91), ze dne 9. června 2011, Comitato „Venezia vuole vivere“ a další v. Komise (C-71/09 P, C-73/09 P a C-76/09 P, EU:C:2011:368, bod 114) a ze dne 12. září 2007, Italie v. Komise (T-239/04 a T-323/04, EU:T:2007:260, body 142 až 144), Komise tvrdí, že když posuzuje režim podpor, tak jako v projednávaném případě, nemusí prokazovat skutečnost nebo rozsah výhody, ale může se omezit na zkoumání obecných rysů dotčeného režimu za účelem ověření, zda tento režim obsahuje prvky podpory.

163 IFPEN a Francouzská republika namítly nepřípustnost tohoto argumentu s tím, že napadené rozhodnutí nekvalifikuje spornou záruku jako režim podpor.

164 Je nutno konstatovat, že Komise výslovně neuvedla, zda se její rozhodnutí týkalo jednotlivé podpory nebo režimu podpor. Nicméně aniž by bylo třeba rozhodovat o přípustnosti argumentu Komise, je třeba jej zamítnout jako neopodstatněný.

165 V tomto ohledu je třeba nejprve připomenout, že podle článku 1 písm. d) nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku [108 SFUE] (Úř. věst. 1999, L 83, s. 1), nahrazené s účinností od 14. října 2015 nařízením Rady (EU) č. 2015/1589, ze dne 13. července 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 [SFEU] (Úř. věst. 2015, L 248, s. 9), je režim podpory definován jednak jako jakýkoliv akt, na jehož základě může být bez dalších prováděcích opatření poskytnuta jednotlivá podpora pro podniky definované aktem obecným

nebo abstraktním způsobem, a jednak jako akt, na jehož základě může být na neurčitou dobu nebo na neurčitou částku poskytnuta pro jeden nebo několik podniků podpora, která není spojena se zvláštním projektem. V článku 1 písm. e) totéž nařízení definuje jednotlivou podporu jako podporu, která není poskytnuta na základě režimu podpory, nebo je poskytnuta na základě režimu podpory, ale musí být oznámena.

166 Dále je třeba připomenout, že nařízení č. 659/1999 rozděluje jednotlivé podpory a režimy podpory na podpory existující a podpory nové. Podle článku 1 písm. b) představují existující podpory v podstatě, podpory, které již byly Komisí zkoumány nebo se považují za takové, které již byly Komisí zkoumány nebo podpory, které byly v členských státech Unie zavedeny před jejich přistoupením k ní a jsou stále použitelné i po tomto přistoupení. Nové podpory jsou definovány za pomoci zbytkové kategorie jako každá podpora, což znamená režimy podpory a jednotlivou podporu, která není existující podporou, včetně změn existující podpory.

167 Konečně je třeba připomenout, že v čl. 2 odst. 1 stanoví nařízení č. 659/1999 povinnost zásady oznámit Komisi všechny plány nových podpor. Podporou, která „musí být oznámena“ ve smyslu článku 1 písm. e) nařízení č. 659/1999 (viz bod 165 výše), tak je třeba rozumět každou novou podporu. Kromě toho podpora uskutečňovaná v rozporu s oznamovací povinností je považována za podporu protiprávní, definovanou v čl. 1 písm. f) nařízení č. 659/1999.

168 S ohledem na tato ustanovení a jelikož záruka spjatá s postavením EPIC může být považována za státní podporu ve smyslu článku 107 odst. 1 SFEU, je třeba ji kvalifikovat jako režim podpory ve smyslu druhé části článku 1 písm. d) nařízení č. 659/1999.

169 Nicméně na jedné straně opatření, které je zkoumáno v napadeném rozhodnutí není záruka spjatá s postavením EPIC obecně, ale přeměna IFPEN na EPIC, která vede k udělení státní záruky spjaté s tímto postavením tomuto podniku.

170 Na druhé straně tato přeměna vytváří novou skutkovou situaci, ve které se IFPEN stává příjemcem státní záruky spjaté s jejím novým postavením a která může vést k poskytnutí takové výhody IFPEN, která může být kvalifikována jako státní podpora ve smyslu článku 107 odst. 1 SFEU. Na tuto novou situaci se vztahuje oznamovací povinnost stanovená v čl. 2 odst. 1 nařízení č. 659/1999.

171 Analýza uvedená v bodech 169 a 170 výše odpovídá napadenému rozhodnutí, zejména v bodech 256 až 259 jeho odůvodnění, ve kterých Komise uvedla, že přeměna IFPEN na EPIC představovala novou podporu ve smyslu článku 1 písm. c) nařízení č. 659/1999, která podléhá oznamovací povinnosti. Rovněž vyjádřila názor, jelikož jí změna postavení IFPEN nebyla formálně oznámena, ale dozvěděla se o ní pouze neoficiálně v rámci jiného řízení, že tato povinnost nebyla francouzskými orgány dodržena a že přeměna IFPEN na EPIC představuje protiprávní podporu.

172 S ohledem na výše uvedené, jelikož může být přeměna IFPEN na EPIC kvalifikována jako státní podpora, je třeba mít za to, že představuje podporu poskytnutou na základě režimu podpory, který musí být oznámen, tj. jednotlivou podporu ve smyslu článku 1 písm. e) nařízení č. 659/1999.

173 Komise tedy v žalobní odpovědi toto opatření nesprávně kvalifikuje jako režim podpory. Komise rovněž nemůže na základě judikatury uvedené v bodě 162 výše, která se týká obecných režimů podpory uvedených v první části článku 1 písm. d) nařízení č. 659/1999 tvrdit, že pokud přeměna IFPEN na EPIC představuje režim, pak aby bylo možné jej kvalifikovat jako státní podporu ve smyslu článku 107 odst. 1 SFEU, nemusí prokazovat skutečnou existenci nebo rozsah výhody získané IFPEN ze záruky spjaté s postavením EPIC, ale může se spokojit se zkoumáním obecných rysů této záruky.

174 Zatřetí Komise trvá na potřebě rozlišovat mezi prokazováním existence výhody a výpočtem výše této výhody a tvrdí, že v napadeném rozhodnutí odhaduje „tržní hodnotu“ záruky udělené IFPEN nikoli kvůli prokázání existence výhody, která již byla prokázána, ale aby se pokusila kvantifikovat ji za

účelem posouzení jejího souladu s vnitřním trhem. Přístup zvolený v napadeném rozhodnutí tedy spočívá v co nejpřesnějším změření účinků, kterými se již dotčená státní záruka projevila zároveň na kapitálových trzích a ve vztazích s ostatními věřiteli IFPEN, a to odhadem „nákladů na krytí rizika rovnocenného“ tomu, které odpovídá platební neschopnosti dlužníka.

175 Při jednání Komise tvrdila, že tento odhad provedla na základě dostupných srovnávacích nástrojů, jakými jsou pro vztahy IFPEN s dodavateli smlouvy o faktoringu a pro vztahy se zákazníky použití záruky za řádné provedení smlouvy s cílem moci konstatovat slučitelnost dotčené záruky. Podle Komise v případě neomezené záruky, jejíž hodnota by nemohla být změřena, by neměla jinou možnost než kvalifikovat tuto záruku jako neslučitelnou podporu.

176 V tomto ohledu je třeba uvést, že Komise neupřesňuje, co rozumí „výhodou, která již byla prokázána“ a „účinky, kterými se dotčená státní záruka již projevila“ . Nicméně se jeví, že se jedná o jinou výhodu než tu, jejíž existence byla konstatována v bodech 214 a 236 odůvodnění napadeného rozhodnutí. Svým argumentem Komise patrně tvrdí, že výhoda, jíž požívala IFPEN díky záruce spjaté s jejím postavením EPIC vyplývala ze samotné bezplatnosti této záruky a že to, co se pokusila prokázat, když odhadovala „tržní hodnotu“ této záruky, byla výše prémie, která by měla být zaplacena IFPEN státu.

177 Tento argument nemůže obstát, jednak v rozsahu, ve kterém mu odporuje samotný text napadeného rozhodnutí, konkrétně body 214 a 236 jeho odůvodnění, ve kterých Komise definuje skutečnou hospodářskou výhodu, jíž údajně požívala IFPEN ve svých vztazích se svými dodavateli a zákazníky.

178 Kromě toho z bodů 192, 193 a 194 odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, na rozdíl od toho, co tvrdí v žalobní odpovědi, se Komise v napadeném rozhodnutí, především v kapitole 7.1.4, nazvané „Existence selektivní výhody pro skupinu [IFPEN]“, ve skutečnosti pustila do prokazování a výpočtu výhody, která vznikla ve prospěch IFPEN ve vztazích s jejími věřiteli, v tomto případě bankovními a finančními institucemi, jejími dodavateli a jejími zákazníky, kteří se mohli v případě neplnění smlouvy domáhat státní záruky, a nikoli do odhadu tržní ceny záruky poskytnuté bezplatně IFPEN nebo výše prémie, kterou by bylo třeba zaplatit za tuto záruku státu. Argument rozvinutý Komisí v jejích podáních Tribunálu, nesoudržný s odůvodněním napadeného rozhodnutí, jen prohlubuje zmatení, pokud jde o metodiku zvolenou Komisí pro prokázání existence hospodářské výhody, kterou mohla IFPEN získat z dotčené záruky.

179 Na druhé straně, jak vyplývá z bodu 129 výše, tento argument je rovněž právně chybný, protože spočívá na zjištění, podle kterého dotčená záruka nutně představuje státní podporu pouze kvůli své bezplatnosti a protože proto není třeba zkoumat vliv této záruky na vztahy, které zajišťuje.

180 Ani argument přednesený Komisí při jednání nezměnil přesvědčení Tribunálu, jelikož se omezuje na zjevně chybné zjištění, podle kterého Komise může rozhodnout o slučitelnosti opatření dokonce před prokázáním toho, že se jedná o podporu.

181 Ze všech předcházejících úvah vyplývá, co se týče existence výhody, kterou mohla IFPEN získat z dotčené záruky ve vztazích s dodavateli, že Komise neunesla důkazní břemeno, jak je definováno judikaturou citovanou v bodě 71 výše. Co se týče existence takové výhody ve vztazích mezi IFPEN a jejími zákazníky, Komise ani neunesla důkazní břemeno ani nedostála své povinnosti odůvodnění, jak je vykládána judikaturou citovanou v bodě 130 výše.

K výhodě pokud jde o vztahy IFPEN s bankovními a finančními institucemi

182 V bodě 79 výše již bylo uvedeno, že pokud jde o vztahy s bankovními a finančními institucemi, došla Komise k závěru, že v období od roku 2006 do roku 2010 nezískala IFPEN ze svého postavení EPIC žádnou skutečnou hospodářskou výhodu. Jinými slovy, možná výhoda, která podniku mohla plynout z neomezené záruky v podobě úrokových sazeb půjček, výhodnějších, než byly tržní sazby, se podle Komise v posuzovaném období neuplatnila (bod 199 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

183 Podle Komise se však takový závěr týká pouze minulosti, jelikož nemůže předvídat budoucí jednání tržních subjektů, ani vývoj jejich vnímání vlivu státní záruky za riziko neplacení závazků ze strany IFPEN. Proto uložila Francouzské republice povinnost předávat jí v rámci ročních zpráv informace týkající se úrovně a podmínek zadlužení IFPEN a předkládat důkazy o tom, že uvedené podmínky jsou v souladu s tržními podmínkami (bod 200 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

184 Při jednání Komise uvedla, že možnost, že by dotčená záruka vedla ke vzniku výhody ve vztazích mezi IFPEN a institucionálními věřiteli vyplynula z jednoho článku stanov IFPEN, který ji opravňuje uzavírat půjčky. Protože v okamžiku přijímání napadeného rozhodnutí tento článek ve stanovách IFPEN stále existoval, nebylo možné vyloučit vznik výhody v budoucnosti.

185 V první části třetího žalobního důvodu žaloby ve věci T-479/11, Francouzská republika brojí proti tomu, že by se výhoda, která vyplývá ze státní záruky, mohla ve prospěch IFPEN projevit v budoucnosti. Má tedy za to, že povinnost předávat Komisi informace týkající se úrovně a podmínek zadlužení IFPEN není odůvodněná.

186 Při jednání žalobkyně rovněž tvrdily, že podle použitelných právních předpisů, totiž článku 12 zákona č. 2010/1645, ze dne 28. prosince 2010, o víceletém plánování veřejných financí na období 2011 až 2014 (Úřední věstník Francouzské republiky ze dne 29. prosince 2010, s. 22868), nemůže IFPEN uzavřít s úvěrovou institucí půjčku na dobu delší než dvanáct měsíců. Komise namítala nepřípustnost tohoto argumentu a tvrdila, že během formálního vyšetřovacího řízení se francouzské orgány textu tohoto zákona nedovolávaly.

187 V tomto ohledu je mezi účastníky nesporné, že se na jedné straně v projednávaném případě Komise může ohledně vztahů mezi IFPEN a bankovními a finančními institucemi, které jí poskytují půjčky, spolehnout na vyvratitelnou domněnku stanovenou v rozsudku ze dne 3. dubna 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217, body 98 a 99), podle které implicitní a neomezená státní záruka spjatá s postavením EPIC má za následek zlepšení finanční pozice podniku-příjemce prostřednictvím snížení nákladů, které obvykle zatěžují její rozpočet.

188 Na druhé straně je prokázáno, že v případě IFPEN byla vyvratitelná domněnka ve smyslu rozsudku ze dne 3. dubna 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217) vyvrácena.

189 V napadeném rozhodnutí totiž Komise konstatovala, že od přeměny IFPEN na EPIC v červenci 2006, až do konce období přezkoumávaného v napadeném rozhodnutí, totiž do konce roku 2010, nezískala IFPEN ze svého postavení EPIC žádnou skutečnou hospodářskou výhodu v podobě výhodnějších úvěrových podmínek, které by jí byli poskytnuty bankovními a finančními institucemi. V tomto ohledu Komise prokázala, pokud jde o smlouvy se splatností delší než jeden rok, že IFPEN nevyužila půjčku od úvěrových institucí od změny svého právního postavení až do konce roku 2009. V roce 2009 uvedla Komise jen jedinou půjčku se splatností kratší než jeden rok na částku v nevýznamné výši, jejíž sazba byla vyšší než sazba srovnatelné půjčky uzavřené IFPEN v roce 2005, tedy v době, kdy se na ni ještě nevztahovala státní záruka. Pokud jde o rok 2010, Komise konstatovala, že IFPEN obdržela čtyři návrhy na úvěrové linky, jejichž podmínky byly rovnocenné těm, které IFPEN vyjednala před změnou svého právního postavení v roce 2006 (body 196 až 198 odůvodnění).

190 Z přezkumu Komise tedy vyplývá, že přeměna IFPEN na EPIC neměla ve zkoumaném období žádný vliv na její vztahy s bankovními a finančními institucemi.

191 Proto v rámci vztahů mezi IFPEN a bankovními a finančními institucemi v období mezi roky 2006 a 2010 včetně nemůže být implicitní a neomezená státní záruka spjatá s postavením EPIC instituce IFPEN, která tomuto podniku nepřinesla výhodu v jeho výhradní prospěch, kvalifikována jako státní podpora ve smyslu článku 107 odst. 1 SFEU.

192 Při chybějícím zjištění existence státní podpory nic neodůvodňuje uložení povinnosti Francouzské republice předávat Komisi informace týkající se úrovně a podmínek zadlužení IFPEN nebo předkládat důkazy, že uvedené podmínky jsou v souladu s podmínkami tržními.

193 Pokud jde o možnost Komise použít vyvratitelnou domněnku ve smyslu rozsudku ze dne 3. dubna 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), pro úvahu, že dotčená záruka představuje státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU ve prospěch IFPEN, tím, že je schopna jí udělit výhodu v budoucnosti, což by odůvodnilo povinnost uloženou Francouzské republice předávat Komisi informace týkající se úrovně a podmínek zadlužení IFPEN a předkládat důkazy, že uvedené podmínky jsou v souladu s tržními podmínkami, je třeba mít za to, že pokud je vyvratitelná domněnka, jako je ta stanovená v rozsudku ze dne 3. dubna 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), vyvrácena, nelze se jí znovu dovolávat bez podstatné změny okolností, za kterých byla vyvrácena.

194 V projednávané věci vyplývá ze spisu, že podle Komise možnost, že dotčená záruka povede k výhodě ve prospěch IFPEN vyplývá z toho, že tato instituce se může obrátit na úvěrový trh a uzavírat půjčky, aby se financovala. Je to tato možnost zadlužení, která odůvodnila použití domněnky existence výhody.

195 Nicméně vyčerpávající přezkoumání podmínek uzavřených IFPEN nebo jí nabídnutých půjček ukázalo, že na jedné straně v období kryté přezkumem bylo zadlužení této instituce téměř nulové, protože uzavřela jen jedinou půjčku s krátkou dobou splatnosti a v nevýznamné výši. Na druhé straně, jak vyplývá z bodů 197 a 198 odůvodnění napadeného rozhodnutí, jak podmínky této půjčky, tak podmínky úvěrových linek nabídnutých IFPEN odrážely tržní podmínky, což dokazuje, že její přeměna na EPIC neměla žádný vliv na její vztahy s bankovními a finančními institucemi. Za těchto okolností se Komise nemohla dovolávat pouhé ve stanovách uvedené možnosti zadlužení, aby mohla být prostřednictvím domněnky prokázána budoucí výhoda ve prospěch IFPEN.

196 Z předcházejícího vyplývá, aniž by bylo třeba rozhodovat o přípustnosti argumentu předneseného žalobkyněmi při jednání, vycházejícího ze zákazu zadlužování IFPEN, že uložením povinnosti předávat informace týkající se úrovně a podmínek zadlužení IFPEN nebo předkládat důkazy, že uvedené podmínky jsou v souladu s tržními podmínkami, Komise porušila čl. 107 odst. 1 SFEU,

197 Ze všech výše uvedených úvah vyplývá, že v napadeném rozhodnutí Komise neprokázala existenci výhody, kterou mohla IFPEN získat ze státní záruky spjaté s jejím postavením EPIC. Pokud jde na jedné straně o vztahy IFPEN s bankovními a finančními institucemi, výslovně vyloučila existenci skutečné výhody v období od přeměny tohoto podniku na EPIC až do roku 2010 a za okolností projednávané věci nemohla využít domněnku stanovenou Soudním dvorem v rozsudku ze dne 3. dubna 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), pro prokázání existence této výhody v budoucnosti. Pokud jde na druhé straně o vztahy mezi IFPEN a dodavateli a zákazníky, vyplývá z úvah vyložených v bodech 95 až 131 výše, že dotčená záruka není schopna poskytnout IFPEN výhodu, kterou Komise definovala v bodech 214 a 236 odůvodnění napadeného rozhodnutí.

198 Z toho vyplývá, že je třeba vyhovět první části druhého žalobního důvodu a čtvrtému žalobnímu důvodu ve věci T-157/12, jakož i druhé části prvního žalobního důvodu a první části třetího žalobního důvodu ve věci T-479/11, v rozsahu, ve kterém se týkají existence výhody, která vznikla IFPEN díky

dotčené záruce, a aniž by bylo nezbytné přezkoumávat ostatní žalobní důvody a argumenty vznesené žalobkyněmi, konstatovat, že Komise chybně kvalifikovala uvedenou záruku jako státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

K rozsahu zrušení

199 Ze závěru vysloveného v bodě 198 výše vyplývá, že je potřeba zrušit napadené rozhodnutí. Nicméně jelikož je výrok napadeného rozhodnutí komplexní, je třeba posoudit rozsah tohoto zrušení.

200 Nejprve v čl. 1 odst. 1 napadeného rozhodnutí Komise konstatovala, že udělení postavení EPIC instituci IFPEN jí poskytlo neomezenou veřejnou záruku pokrývající veškeré její činnosti. Dále Komise vyvodila důsledky ze svých připomínek vyložených v bodě 190 jeho odůvodnění a v čl. 1 odst. 2 napadeného rozhodnutí shledala, že krytí nehospodářských činností IFPEN touto zárukou nepředstavuje státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

201 Konečně ostatní ustanovení výroku napadeného rozhodnutí odkazují na závěry Komise o krytí hospodářských činností IFPEN dotčenou zárukou, totiž jednak převodů technologií ve výhradních oblastech činnosti jejích dceřiných společností Axens, Prosernat a Beicip-Franlab a jednak jejích služeb v oblasti smluvního výzkumu a ostatních služeb poskytovaných jak třetím stranám, tak dceřiným společnostem. Komise měla za to, že krytí těchto aktivit dotčenou zárukou představuje státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU (čl. 1 odst. 4 a 5 napadeného rozhodnutí), s výjimkou činnosti týkající se převodů technologií na základě smlouvy uzavřené mezi IFPEN a Beicip-Franlab (čl. 1 odst. 3 napadeného rozhodnutí). Z odůvodnění napadeného rozhodnutí, zejména z jeho bodů 243, 247 a 250 vyplývá, že toto vyloučení v podstatě vyplývá z toho, že povaha vztahů mezi IFPEN a Beicip-Franlab by bránila případnému převodu výhody, které mohla ze záruky požívat IFPEN, na tuto dceřinou společnost.

202 Co se týče činností, u nichž Komise konstatovala existenci státní podpory, obsahují články 4 až 12 napadeného rozhodnutí v podstatě sérii podmínek, které musí Francouzská republika a IFPEN splnit, aby mohla být státní podpora považována za slučitelnou s vnitřním trhem. Co se týče činnosti převodu technologií na základě smlouvy mezi IFPEN a Beicip-Franlab, ukládá článek 2 napadeného rozhodnutí oznámit Komisi změny této smlouvy, s výjimkou případů, kdy tyto změny vylučují existenci státní podpory.

203 V návrzích navrhují IFPEN a Francouzská republika zrušení napadeného rozhodnutí v plném rozsahu.

204 Nicméně v dopisech ze dne 5. května 2014 zmíněných v bodě 36 výše, ve kterých se vyslovily k důsledkům, které bylo třeba vyvodit z rozsudku ze dne 3. dubna 2014, La Poste (C-559/12 P, EU:C:2014:217), žalobkyně upustily od žalobních důvodů týkajících se existence implicitní a neomezené státní záruky související s pojmem EPIC (viz body 36 a 54 výše).

205 Kromě toho žalobní důvody, které žalobkyně vznesly ve svých návrzích, směřují pouze ke zrušení napadeného rozhodnutí, jednak v rozsahu, ve kterém konstatuje, že krytí hospodářských činností IFPEN dotčenou zárukou představuje státní podporu, podporu, která měla být převedena také na dceřiné společnosti IFPEN, a jednak v rozsahu, ve kterém z tohoto zjištění vyvozuje důsledky a ukládá Francouzské republice a IFPEN různé oznamovací povinnosti (viz body 43, 45 a 48 až 51 výše).

206 Vzhledem k výše uvedenému, jakož i výsledku přezkumu projednávaných žalob je třeba zrušit napadené rozhodnutí v rozsahu, ve kterém kvalifikuje záruku vyplývající z postavení EPIC instituce IFPEN jako státní podporu ve smyslu článku 107 odst. 1 SFEU, jakož i v rozsahu, ve kterém stanovuje důsledky této kvalifikace, a ve zbývajících částech žaloby zamítnout.

K nákladům řízení

207 Podle čl. 134 odst. 1 jednacího řádu Tribunálu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Podle odstavce 3 téhož článku platí, že pokud měli účastníci řízení ve věci částečně úspěch i neúspěch, ponese každý z nich vlastní náklady řízení. Jeví-li se to však vzhledem k okolnostem v projednávané věci jako odůvodněné, může Tribunál rozhodnout, že účastník řízení ponese vlastní náklady řízení a nahradí část nákladů řízení vynaložených druhým účastníkem řízení.

208 Jak žalobkyně, tak Komise v projednávané věci částečně neměly úspěch, jelikož Tribunál částečně zrušil napadené rozhodnutí a zamítl žaloby ve zbývajících částech. Je tedy třeba rozhodnout, že Komise ponese jen dvě třetiny vlastních nákladů řízení v každé věci a nahradí dvě třetiny nákladů řízení každé z žalobkyň v obou spojených věcech. Francouzská republika ponese třetinu vlastních nákladů řízení a nahradí třetinu nákladů řízení Komise ve věci T-479/11. Stejně tak IFPEN ponese třetinu vlastních nákladů řízení a nahradí třetinu nákladů řízení Komise ve věci T-157/12.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (osmý senát)

rozhodl takto:

1) **Článek 1 odstavce 3 až 5, jakož i články 2 až 12 rozhodnutí Komise 2012/26/EU ze dne 29. června 2011, o státní podpoře C 35/08 (ex NN 11/08), kterou Francie poskytla veřejné instituci „Institut Français du Pétrole“ se zrušují.**

2) **Ve zbývajících částech se žaloby zamítají.**

3) **Evropská komise ponese dvě třetiny vlastních nákladů řízení ve věcech T-479/11 a T-157/12** a **nahradí dvě třetiny nákladů řízení Francouzské republiky a IFP Énergies nouvelles**.

4) **Francouzská republika ponese třetinu vlastních nákladů řízení** a **nahradí třetinu nákladů řízení Komise ve věci T-479/11**.

5) **IFP Énergies nouvelles ponese třetinu vlastních nákladů řízení** a **nahradí třetinu nákladů řízení Komise ve věci T-157/12**.

Gratsias Kančeva Wetter

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 26. května 2016.

Obsah

Skutečnosti předcházející sporu 1

Řízení a návrhová žádání účastnic řízení 7

Právní otázky 8

K žalobním důvodům vycházejícím z porušení článku 107 odst. 1 SFEU týkajícím se existence a výpočtu výhody ve prospěch IFPEN 10

K výhodě ve vztazích mezi IFPEN a jejími dodavateli a zákazníky 10

K výhodě pokud jde o vztahy IFPEN s bankovními a finančními institucemi 28

K rozsahu zrušení 30

K nákladům řízení 31